

ISSN 1407-9321

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA

21. — 27. septembris

Kura nākamā rindā uz slēgšanu?

● Slēgtajā Vārkavas novada Rimicānu pamatskolas 73 gadus vecajā ēkā valda klusums, ko nespēj izkļiedēt arī astoņu pirmsskolnieku čalas. Vietā, kur slēdz skolu, pēc 20 gadiem tiek slēgta arī baznīca, bet vēl pēc 50 gadiem tur slēdz arī kapsētu, — šo teicienu mēdza atkārtot kāds no izglītības nozares vadošajiem darbiniekiem rajonā. Kura skola būs nākamā, kas piedzīvos Rimicānu pamatskolas likteni? Valsts tā vietā, lai izstrādātu un piedāvātu mazajām skolām kādu veiksmīgu un ekonomisku darbības modeli, spieda uz visām svirām ar lozungu — nost ar mazajām skolām! Tāpat kā kādreiz — nost ar mazajām saimniecībām, ar mazajiem uzņēmumiem. Foto: A.Šņepsts

» Turpinājums 4. lappusē.

Saeima nelēma par nekustamā īpašuma nodokļa paaugstināšanu

Preteji partijai «Jaunais laiks» priekšsēdētājs Solvitas Āboltiņas pārliecībai par Saeimas vairākuma atbalstu «mājokļa nodokļa» likumprojekta nodošanai un izskatīšanai Saeimas komisijās, parlaments vakar, 17. septembrī, ar balsu vairākumu šo likumprojektu noraidīja.

Par likumprojektu balsoja 28 deputāti, pret — 52, bet atturējās seši.

«Par» nodošanu komisijām balsoja visa partijas «Jaunais laiks» un «Pilsoniskā savienība» frakcija, kā arī četri «Tēvzemei un Brīvībai/LNNK» deputāti — Juris Dobelis, Māris Grinblats, Imants Kalniņš un Dzintars Rasnačs. Tāpat atbalstu puda arī Tautas partijas deputāts Dzintars Ābiķis, kā arī pie frakcijām nepiederšais deputāts Visvaldis Lācis un «Sabiedrība citai politikai» deputāti Artis Pabriks un Aigars Štokenbergs.

«Pret» «mājokļa likuma» nodošanu komisijām balsoja LPP/LC, TP, izņemot Ābiķi, ZZS, apvienības PCTVL un SC deputāti.

Atturējās daļa apvienības TB/LNNK deputātu, kā arī LPP/LC pārstāve Kārīna Pētersone, ZZS deputāti Baiba Rīvža un Gundars Daudze.

Balsojumā nepiedalījās seši ZZS deputāti.

Par lēmumu neatbalstīt «mājokļa nodokli» paziņoja arī LPP/LC frakcija, noraidot publiski izskanējušos minējumus

par viņu atbalstu

LPP/LC Saeimas deputāts Oskars Kastēns no Saeimas tribīnes paziņoja, ka sākotnēji ļabi iecerētais nodoklis luksusa dzīvojamajām platībām ar laiku pārvērtās par nodokli pilnīgi visiem iedzīvotājiem. Turklāt šāda nodokļa administrēšana būtu dārgāka, nekā nodokļa dotie ieņēmumi valsts budžetā, kā arī vēl vairāk apgrūtinātu hipotekāro kredītņēmēju finansiālo stāvokli.

Āboltiņa atgādināja, ka šādu nodokli ieviest apņēmās tieši LPP/LC biedra Ivara Godmaņa vadītā valdība. Turklāt Latvija joprojām ir viena no trim ES valstīm, kurā nav šāda nodokļa. Āboltiņa puda neizpratni, kādēļ šo jautājumu nevarētu nodot Saeimas komisijām, paužot, ka vienīgais iemesls ir «droši vien tādēļ, lai pašūpotu to laivu».

Jau ziņots, ka pagājušajā nedēļā valdība nolēma ieteikt Saeimai piemērot 0,2% likmi pilnīgi visām dzīvojamajām platībām. Šajā gadījumā valdības lēmums gan ir tikai rekomendējošs un galavārds, tostarp lēmums par konkrētas likmes

pieņemšanu, bija jāsaka Saeimai.

Valdība norādīja, ka 0,2% likmes piemērošana sniegtu ieņēmumus valsts budžetā, būtu atbilstoši Latvijas līgumam ar Starptautisko Valūtas fondu un izdarītu salīdzinoši ar citām likmēm mazāku spiedienu uz iedzīvotāju finansēm.

Tiesa, skeptiķi, piemēram, Latvijas Pašvaldību savienība, norādīja, ka daudzviet Latvijā cilvēki prasīs piemērot tiem atvieglojumus, jo viņu rocība neļaus samaksāt vēl vienu nodokli.

□□□

Tautas partija apsver iespēju izslēgt no partijas deputātu Dzintaru Ābiķi par viņa balsojumu ceturtdien pretēji partijas nostājai, atbalstot Nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) ieviešanu dzīvojamajām platībām, žurnālistus informēja TP frakcijas vadītāja vietnieks Vents Armands Krauklis.

Savukārt Ābiķis uzsvēra, ka balsojis tā, kā uzskatījis par pareizu. «Ja jau zem tā dokumenta stāvēja mūsu partijas finanšu ministra (iepriekšējās valdības finanšu ministra Āta Slaktera) paraksts, tad par to vismaz jādiskutē,» puda Ābiķis.

Viņš gan norādīja, ka kopumā neatbalsta valdības iesniegtos grozījumus NĪN likumā, taču uzskata, ka Saeimai par to bija jādiskutē.

ZIŅAS

Premjers pašvaldību vadītājiem solīja maz

Trešdien, 16. septembrī, Rīgas domes sēžu zālē notika Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) domes sēde, kurā par sociālās drošības tīklu un citiem valdības pasākumiem krīzes pārvarēšanā ziņoja un uz pašvaldību vadītāju jautājumiem atbildēja Ministru prezidents Valdis Dombrovskis. LPS dome izskatīja arī organizatoriskus jautājumus.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Aglonas novada domes priekšsēdētājs Andris Badūns, kurš piedalījās LPS domes sēdē, pašvaldības satrauc situācija, kāda radusies, īstenojot tūdenssaimniecības uzlabošanas projektus, ko daudzas pašvaldības sagatavojušas, iesniegušas un kuri jau akceptēti. Šie projekti paredzēja ne tikai Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu, bet arī pašvaldību ieguldījuma daļu un valsts līdzfinansējumu 10% apmērā. Tagad pašvaldības saņēmušas Finanšu ministrijas vēstuli, kurā norādīts, ka nacionālā līdzfinansējuma no budžeta nebūs un ka tas jānodrošina pašiem projektu īstenošanai. Kā uzsvēra Aglonas novada vadītājs, šāds projekts ir paredzēts arī Aglonas ciematā, tāpēc viņš atbalsta LPS viedokli, ka nedrīkst atkāpties no prasības — valstij solītais jāpilda. Premjers vien paskaidrojās, ka naudas pašlaik nav, bet pašvaldības drīkstot turpināt projektus, jo valdība pie šī jautājuma atgriezīsies, kad nauda būs.

LPS dome izskatījusi arī organizatoriskus jautājumus, apstiprinot Latvijas pašvaldību pārstāvju Eiropas Savienības Reģionu komitejā. No Latgales reģiona kā pārstāvju aizvietotājs apstiprināts Balvu novada domes priekšsēdētājs Jānis Trupovnieks. Apstiprināta arī Latvijas pašvaldību delegācija Eiropas Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresā, kur Latgali pārstāvēs Daugavpils novada domes priekšsēdētāja Janīna Jalinska, bet kā aizvietotājs — Rēzeknes pilsētas domes priekšsēdētājs Aleksandrs Bartaševičs.

Aicina skatīties filmas bibliotēkās un piedalīties erudīcijas konkursā

Ikviens Latvijas iedzīvotājs var piedalīties erudīcijas konkursā «Lielais Kristaps bibliotēkās», parādot savas zināšanas par latviešu kino. Bet, lai atsvaidzinātu atmiņā sen redzētās latviešu filmas, vai arī noskatītos tās, kas vēl nav redzētas, jādodas uz savu tuvāko bibliotēku jebkurā sev ērtākā laikā. Šo informāciju sniedza Preiļu galvenās bibliotēkas vadītāja Sigita Brice. Viņa informēja, ka 1. septembrī dots starts jaunam erudīcijas konkursam «Lielais Kristaps bibliotēkās», kuru rīko Nacionālais Kino centrs un valsts aģentūra «Kultūras informācijas sistēmas» (KIS). Lai atbildētu uz konkursa jautājumiem, aktīvi jāskatās latviešu filmas, kas bez maksas pieejamas Latvijas pašvaldību publiskajās bibliotēkās portālā www.filmas.lv. Uzvarētāji tiks paziņoti 29. septembrī filmu festivāla «Lielais Kristaps» atklāšanā.

Konkurss notiek ar bibliotēku līdzdalību, lai sabiedrībā popularizētu filmu skatīšanās iespēju pašvaldību publiskajās bibliotēkās, kur jau kopš šī gada februāra datorā bez maksas var nokatīties labāko latviešu filmu izlasi (kopskaitā 70 filmas). Tās atlasītas pēc kvalitātes kritērijiem, izlasē iekļaujot darbus, kas nominēti vai apbalvoti Nacionālajā filmu festivālā «Lielais Kristaps».

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Šlesers gatavs uzņemties atbildību jaunas valdības veidošanā

Rīgas vicemērs Ainārs Šlesers (LPP/LC) trešdien intervijā Latvijas televīzijas raidījumam «Labrīt, Latvija» solīja, ka «nevairīsies no atbildības» gadījumā, ja būs nepieciešams veidot jaunu valdību. Viņš arī noliedza, ka valdības stabilitāti varētu iedragāt LPP/LC atteikšanās to turpmāk atbalstīt. Šlesers uzskata, ka lielākā valdības problēma ir nespēja sastrādāties vienotā komandā. «Valdība kritīs tikai tāpēc, ka tajā nav saskaņas,» norādīja Šlesers. Vicemērs arī uzsvēra: ja šī valdība kritīs, un pēc Šlesera domām izskatīties, ka tā kritīs, LPP/LC nevairīsies no atbildības jaunas valdības veidošanā. Šlesers uzsvēra, ka strīdi un kašķi valdībā tikai destabilizē politisko situāciju. Kā ziņots, LPP/LC domes sēdē pagājušajā nedēļas nogalē tika paziņots, ka šī partija nevēlas turpmāk atbalstīt Valda Dombrovska (JL) vadīto valdību.

Sodišana par fotoradaru fiksētiem pārkāpumiem pārkāpj cilvēktiesības

Personas sodīšanā par izdarītu pārkāpumu, kas fiksēts ar fotoradaru, netiek ievērotas cilvēktiesību prasības, uzskata Tiesībsargs Romāns Apsītis. Tiesībsargs konstatējis, ka pašreizējā sodīšanas sistēmā ir saskatāmi būtiski trūkumi un tā neatbilst cilvēktiesībām. Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzēta atbildība par braukšanas ātruma neievērošanu, bet Ceļu satiksmes likumā noteikts: «Ja pārkāpums fiksēts ar tehniskiem līdzekļiem (fotoiekārtas vai videoiekārtas), neapņemt transportlīdzekli, par to bez transportlīdzekļa vadītāja klātbūtnes tiek sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols — lēmums.» Trīs dienu laikā tas tiek nosūtīts transportlīdzekļa īpašniekam vai reģistrācijas apliecībā norādītajam auto turētājam. Tiesībsargs uzskata, ka šāds formulējums nav saskaņā ar vispārējiem cilvēktiesību principiem. Valsts policijas darbiniekam, konstatējot, ka ar fotoradaru fiksēts pārkāpums, ir pienākums noskaidrot pārkāpumu izdarījušo personu. Neveicot izmeklēšanu, objektīvi nav iespējams konstatēt pārkāpumu izdarījušo personu, tādējādi iespējami gadījumi, kad tiek pārkāpta nevainīguma prezumpcija — par Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu sodīta persona, kas pārkāpumu nav izdarījusi, teikts atzinumā. Tiesībsargs savu atzinumu nosūtījis tieslietu ministram Marekam Segliņam un iekšlietu ministrei Lindai Mūmieci.

Repše rosina izvērtēt obligātās veselības apdrošināšanas ieviešanas iespēju

Trešdien valdības ārkārtas sēdes laikā finanšu ministrs Einarš Repše rosināja izvērtēt obligātās veselības apdrošināšanas ieviešanas iespējas. Ministrs norādīja, ka tādējādi nozarē būtu iespējams iegūt papildu līdzekļus, kā arī cilvēki zinātu, par kādu pakalpojumu viņi maksā. Repše uzsvēra, ka neatbalsta jaunu nodokļa ieviešanu, tomēr papildus apdrošināšanas maksājums būtu iespējams. «Tas ir viens no reāliem risinājumiem, kā palielināt finansējumu nozarei. Es tomēr aicinātu izvērtēt nopietni šādu iespēju,» teica politiķis. Pret šādu ideju kategoriski iestājās veselības ministre Baiba Rozentāle, kura aicināja nepadzināt cilvēkus, jo šāda apdrošināšana būtu papildu nodoklis. Savukārt Valsts prezidents Valdis Zatlers rosināja nevis baidīties ar jauniem nodokļiem, bet ekspertu darba grupās izvērtēt šādu iespēju. Repše pat pauda gatavību strādāt šādā darba grupā. Pēc ilgām diskusijām tika panākta vienošanās, ka nākamā gada pirmajā ceturksnī varētu tikt izveidota darba grupa, kas vērtētu obligātās veselības apdrošināšanas ieviešanas lietderību.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piekdien).

*Cilvēks radīts pēdējā radīšanas dienā,
kad diens jau bija noguris.*

M.Frens

AKTUĀLI

Valsts aizmirsusi par smagi slimajiem pacientiem Līvānos

● SIA «Līvānu slimnīca» vadība joprojām neziņā par paliatīvās aprūpes nodaļas nākotni

«Nekas, gan jau viss būs labi. Tikai nezinu, kad...» tā «Novadniekam», jautāts par Līvānu slimnīcas un paliatīvās nodaļas nākotni, teica SIA «Līvānu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Vadims Krimans. Neraugoties uz smaidu, daktera sejā jūtams sasprindzinājums.

Likvidēti vai atstāti?..

Ir septembra vidus, bet ne viņam, ne slimnīcas personālam nav skaidrības, kādā īsti statusā atrodas iestāde un kas turpmāk notiks ar paliatīvās nodaļas pacientiem. Skaidrību nav ieviesuši arī 8. septembrī Ministru kabineta sēdē apstiprinātie grozījumi noteikumos nr. 1046 par veselības aprūpes finansēšanas un organizēšanas kārtību. «Zvanīju uz Veselības ministriju un jautāju, ko lai saku darbiniekiem, pacientiem un viņu tuviniekiem, bet vienīgais, ko uzziņāju, Līvānu slimnīca it kā esot aprūpes slimnicu skaitā (iepriekš bija noteikts, ka Līvānu slimnīca būs tiesīga sniegt vienīgi ambulatoro palīdzību, red.) un mušs atļauts strādāt. Kāds būs finansējums, kad tiks parakstīts līgums, — pilnīga neziņa,» saka V.Krimans un piebilst, ka vairāk nekā nedēļu pēc Ministru kabineta sēdes (telefonaruna ar Līvānu slimnīcas vadītāju notika 16. septembrī, red.) «būtu tikai loģiski prasīt, lai Veselības ministrija rastu iespēju mūs par situāciju informēt.»

Izvēlējas palīdzēt vissmagāk slimajiem

Tas, ka Līvānu slimnīcas sniegtie paliatīvās aprūpes pakalpojumi ir aktuāli un ļoti nepieciešami gan kādreizējā Preiļu rajona teritorijā izveidotu novadu iedzīvotājiem, gan smagi slimiem cilvēkiem no attālākām vietām, apliecina fakts, ka nodaļas gultas ir aizpildītas un pacienti uz specifiskās palīdzības saņemšanu tiek pat pierakstīti rindā. Un tā — jau pagājuši vairāki gadi, kopš līvānieši izvēlējas šo, jāatzīst, pagaidām līdz galam neaizpildīto un ļoti nepieciešamo, nišu medicīniskajā aprūpē. «Savulaik vairākām reģionos esošajām slimnīcām tika piedāvāts specializēties paliatīvajā aprūpē, kas nozīmē pacienta uzturēšanos nodaļā posmā pēc akūtas ārstēšanas līdz atgriešanās. 2004. gadā Veselības ministrija šajā sakarā izstrādāja māsterplānu, bet to slimnīcu skaitā, kas idejai piekrita, bija arī Līvānu slimnīca,» notikumu gaitu atceras Vadims Krimans. «Jau toreiz bija pateikts, ka 2010. gadā visas mazās lauku slimnīcas to līdzšinējā veidolā tiks slēgtas, kā vienīgo nišu tām pie-

dāvājot paliatīvo aprūpi. «Mēs sapratām, ka būsīm specializēta medicīnas iestāde ar vienu profilu. Viss bija skaisti, jo, kad apstiprināja māsterplānu, Līvāniem Ministru kabineta noteikumos tika paredzēta paliatīvā aprūpe un iespēja sniegt ambulatoros pakalpojumus. Pie tam paliatīvajā nodaļā bija paredzētas 40 gultas, vislielākais skaits Latvijā. Bija saprotams, ka uz Līvānu slimnīcas bāzes tiktu veidots reģionāls centrs. Ar to mēs bijām pilnīgi mierā un attiecīgi arī gatavojāmies.»

Labās idejas izkūpēja

Lai 2010. gadā Līvānu slimnīca pilnībā atbilstu māsterplāna prasībām, bija arī vairāki nosacījumi. Apvienoties ar Jēkabpils slimnīcu, kļūstot par tās filiāli. Vajadzēja pamazām likvidēt ginekoloģijas, dzemdību, ķirurģijas nodaļu. Lai gan nācās samazināt darbinieku skaitu, pārprofilēt speciālistus, tas tika izdarīts. Paliatīvās nodaļas darbinieki tika speciāli apmācīti. Tika sagatavota mobila speciālistu brigāde, kuras specializācija bija bērnu paliatīvā aprūpe. Šajā brigādē varēja strādāt psihologs, ķirurgs, terapeits, pediātrs. Tika solīts speciālistus nodrošināt ar transportu. «Jau pirms diviem gadiem bijām gatavi darbam, kā to no mums prasīja māsterplāns,» saka V.Krimans. «Bet tad labās idejas izkūpēja. Sākumā no augšas paziņoja, sak, jūs sākumā pastrādājiet kādu gadu paši, pierādiet, ka ideja veiksmīga, ka viss rit labi... Pa to laiku Līvānu un Jēkabpils pašvaldība strīdējās par apvienošanās ar Jēkabpils slimnīcu jautājumiem. Visi teica, jums būs izdevīgi, jo projekts paredz valsts garantētu līdzfinansējumu vairāk kā miljona latu apmērā jau 2009. gadā. Diemžēl neskaidribu bija pārāk daudz, arī no toreizējiem veselības ministriem skaidru atbildi nesaņēmām. Rezultātā esam tur, kur esam.»

Un tad atnāca krīze

Kā ar solitajiem labumiem tagad? Naudas nav — krīze taču. Gada sākumā Līvānu slimnīcai atvēlētais finansējums reorganizācijai bija 330 tūkstoši latu (solītā vairāk nekā miljona vietā) ar nosacījumu, ka Līvānu un Jēkabpils slimnīcu apvienība tiks jau šovasar reģistrēta Uzņēmumu reģistrā un līdz nākamā gada jūnijam pabeigti visi organizatoriskie darbi. Nu šie līdzekļi ir zuduši kā salna vasaras ritā. Taču arī tas vēl nav viss. Valsts budžeta grozījumi un finansējuma samazinājums slimnīcu šobrīd ir nostādījuši tāda bezdibena malā, kādā tā nav atradusies nekad iepriekš. Notikusi vairāk-

kārtēja līdzekļu *apgriešana*, tāpēc isto finansējuma apjomu īsti pat nevar apjaust. Ja pērn Līvānu slimnīca mēnesī saņēma 23 līdz 24 tūkstošus latu, tad šī gada janvārī tie bija 16 tūkstoši, aprīlī — vairs tikai astoņi tūkstoši latu. «Toties par jūliju un augustu valsts mums piedāvāja noslēgt līgumu par kopējo summu 3500 latu apmērā. Tie ir 1600 latī mēnesī,» ar šādiem šokējošiem skaitļiem iepazīstina SIA «Līvānu slimnīca» valdes priekšsēdētājs.

Ministrija kļūdu labošot

Vai tiem ierēdņiem, kuri Veselības ministrijā nodarbojas ar finansiālajām lietām, ar galvu viss kārtībā? Tas ir jautājums, uz kuru atbildi, domājams, neiznāks pat visgudrākie dakteri. «Ja nav naudas un smagi slimie pacienti, kuriem mēs atvieglojam ciešanas, nav nevienam vajadzīgi, būtu teikuši uzreiz,» teic V.Krimans. «Tad mēs slēgtu slimnīcu, atlaistu darbiniekus, bet paliatīvās aprūpes nodaļas slimniekus...» Jā, kur gan liktu pacientus? Varbūt Saeimas durvju priekšā. Varbūt Veselības ministrijas pagalmā. Tomēr šāda slimnīcas slēgšana būtu pretrunā ar apstiprināto māsterplānu, kuru neviens nav atcēlis.

Ai, ai, kā tad tā sanācis! Mēs esam kļūdījušies, Veselības ministrijas pārstāvji teikuši par kritiski zemu finansējumu. Uz visām līdzšinējām vēstulēm, ko ministrijai un valdībai rakstījuši paši mediķi, novada pašvaldības un Latgales reģiona pārstāvji, atbildes (ne)nāk perfekti birokrātiskā garā un tempā. «Tagad ir runa par konsekventu rīcību. Ja bija paredzēts, ka Līvānos tiek veikta paliatīvā aprūpe, tad, lūdzu, arī pildiet solīto, labojiet savas muļķīgās kļūdas, jo mēs no savas puses visu esam izdarījuši,» secina V.Krimans. Veselības ministre Baiba Rozentāle un ministrijas valsts sekretāra vietnieks Juris Bundulis, 4. septembrī Daugavpilī tiekoties ar reģionāla slimnīcu un pašvaldību vadītājiem, atzinuši, ka kļūda attiecībā uz Līvānu slimnīcu tikšot labota Ministru kabineta 8. septembra sēdē, pieņemot grozījumus veselības aprūpes finansēšanas un organizēšanas kārtībā.

□□□

Pašlaik Līvānu slimnīcas paliatīvās aprūpes nodaļā ārstu un medicīnas personāla uzraudzībā uzturas 30 smagi slimi pacienti. Rindā uz nodaļas sniegtajiem pakalpojumiem gaida vēl pieci līdz septiņi sirdzēji. Bet slimnīcas vadība gaida ziņas no Veselības ministrijas.

L.Kirillova

Pelēčos — ar auto un kājām pa atjaunotu asfaltu

● Pelēčos tuvojas noslēgumam ielu rekonstrukcijas projekts, gatavojot kuram pašvaldība uzsāka vēl tad, kad Pelēču pagasts nebija Preiļu novada sastāvdaļa, bet patstāvīga administratīvā vienība. Foto: L.Kirillova

Beidzot Preiļu novada Pelēču iedzīvotāji var pārvietoties pa ciemata centra svaigi asfaltētām ielām, nesatraucoties par bedrēm un peļķēm. Vēl kolhozu laikos uzklātais asfalts daudzviet vairs tikai attāli atgādināja gludas brauktuves, bet citur tā nav bijis vispār.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu novada domes izpilddirektora vietnieks Juris Kovaļevskis, šomēnes darbi būs galā un centrs iegūs daudz civilizētāku izskatu. Tas kļuvis iespējams, iesniedzot projektu Lauku atbalsta dienestā un saņemot finansējumu Lauku attīstības programmas pasākumu 2007. – 2013. gadam trešās ass «Dzīves kvalitāte lauku apvidos un lauku ekonomikas dažādošana» pasākumā «Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem», kur viena no atbalstāmajām aktivitātēm bija arī

pašvaldību ceļu būvniecība vai rekonstrukcija.

«Arī no ekonomiskās krīzes ir zināms labums,» teic J.Kovaļevskis, «jo būvdarbu izmaksas gada laikā ievērojami samazinājušās. Ja pērn ciemata ielu rekonstrukcijai būtu bijis jātērē ap 130 tūkstoši latu, šogad summa ir vairākkārt mazāka. Konkursā, kurā pieteikumus bija iesniegušas 11 firmas, lētākais bija SIA «Ceļi un tilti» no Rēzeknes piedāvājums — tikai 47 493 latu.» Rezultātā Pelēču ciemata ielu rekonstrukcijai nebija nepieciešams kredīts, bet no izlietotās summas 75% tiks saņemti atpakaļ.

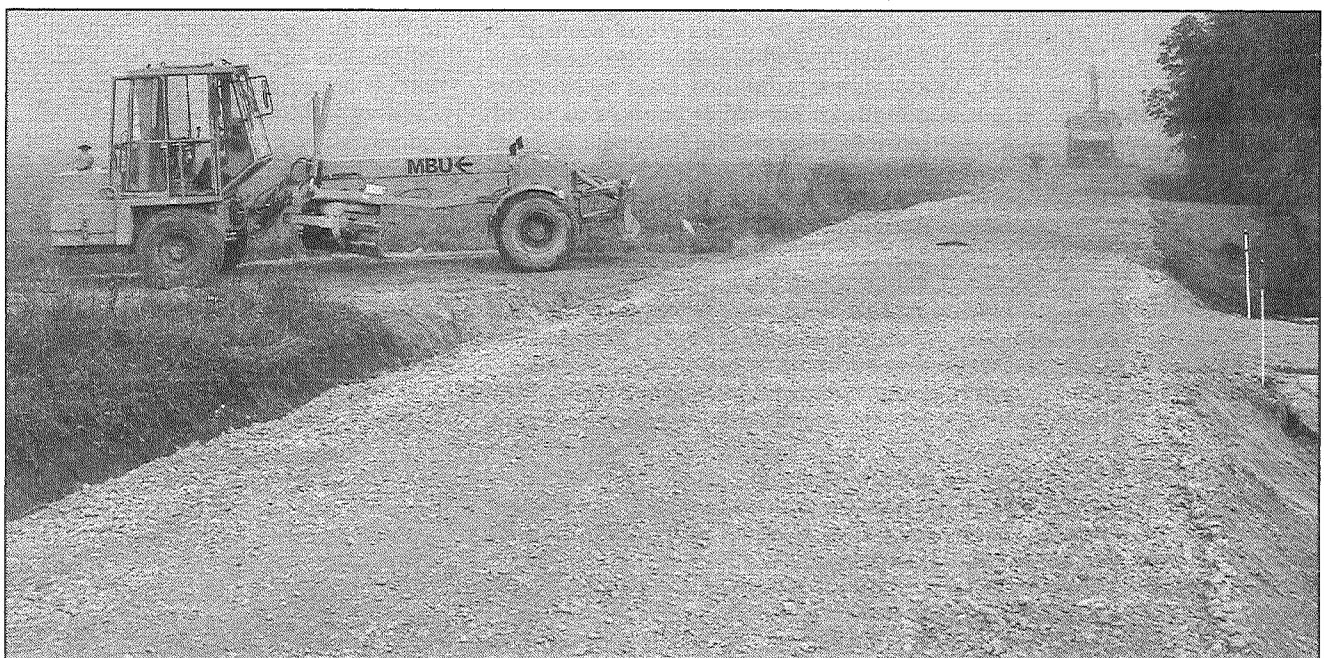
Projekta ietvaros pilnībā asfaltēta Skolas iela un daļa Liepu ielas, ierīkota gājēju ietve, kas ved no piebraucamā ceļa uz pagasta pārvaldi līdz šosejai. Iecerēts, ka projekta turpinājumā ar asfaltu jānoklāj atlikusi Liepu ielas daļa, kā arī

Arendoles ceļa posms ciemata robežās. Raizes rada nākamā gada finansējums, jo ielu un ceļu fonds šogad samazināts par 70 procentiem. Nav zināms arī tas, vai nākamgad fondā būs līdzekļi.

Atjaunotā brauktuve gan ir tikai 3,5 metrus plata, tomēr transportlīdzekļu kustības intensitāte ciematā nav tik liela, lai tas radītu kādas satiksmes problēmas. Daudz ērtāk un drošāk pa ietvi būs pārvietoties arī gājējiem. Diemžēl, piedzīvots arī kāds nepatīkams starpgadījums, kad aizvāditājās brīvdienās kāds transportlīdzekļa vadītājs bija mēģinājis pārbraukt pāri ceļa apmalei un to sabojājis. Būvnieki steidz pievest un izlīdzināt melnzemi, tiks iesēts zāliens un nākamgad Pelēču ciemata ielas izskatīties daudz patīkamāk.

L.Kirillova

Turpinās ielu renovācija Vārkavā

● Vārkavas pagasta centrā darbojas jaudīga tehnika, un ciemata ielas atdzimst jaunā izskatā. Foto: A.Šņepsts

Vārkavas novada Vārkavas ciematā jaunā izskatā atdzimst vairākas ielas. Jaudīga tehnika rosās Bērzu, Jaunatnes un Skolas ielās, kur notiek rekonstrukcijas darbi. Kā informēja Vārkavas novada domes izpilddirektors Elmārs Sparāns, ielu atjaunošanas projekts Vārkavas pagastā bija uzsākts vēl pirms apvienošanās ar novadu. Darbi notiek ELFLA Lauku attīstī-

bas programmas projekta ietvaros, piedaloties ar līdzfinansējumu arī pašvaldībai.

Ielu renovācijas gaitā notiek caurteku atjaunošana, grāvju izrakšana, ūdens aizvadišanas sistēmas sakārtošana, braucamās daļas seguma uzklāšana, un beigās paredzēta asfaltēšana. Bērzu un Jaunatnes ielas izmanto vārkavieši, kas dzīvo daudzdzīvokļu namos un, tā sauk-

tajās, Livānu tipa mājās, bet pa Skolas ielu uz savu mācību iestādi iet skolēni. Skolas ielā paredzēts labiekārtot arī automašīnu stāvlaukumu. Ielu asfalta segums ilgajos gados bija nolietojies, tas uzklāts vēl kolhozu laikos.

Ielu renovāciju Vārkavā veic SIA «SAU», asfaltēšana paredzēta jau šomēnes.

L.Rancāne

ZVANI!

Par aktuāliem jautājumiem katru darbdienu uzklausīsim jūs pa tālr. 65307056.

Ilūziju varā

Otrdien notikušo valdības sēdi, kas bija sasaukta pēc Valsts prezidenta Valda Zatlera ierosinājuma, radio un televīzijas tiešraidē varēja klausīties un vērot septiņas stundas, tā teikt, — lai tauta ziņa un pazīst savus varoņus. Tikai diezin vai kāds varēja tik daudz laika veltīt, lai noklausītos visas runas. Ja nu pensionāri, bet arī viņi elektrības taupīšanas nolūkā tik ilgi savus tālrādus netur ieslēgtus. Taču, acimredzot, sēde svarīga likās tikai pašiem organizatoriem, jo atsevišķi ministri uz to neuzskatīja par vajadzīgu ierasties. Tautas partijas priekšsēdētājs, tieslietu ministrs Mareks Segliņš un pašvaldību ministrs Edgars Zalāns bija devušies atvaļinājumā. Īpaši jau Zalāna kunga uzstāšanās šajā nozīmīgajā sēdē gan būtu gribējies dzirdēt, jo, lai nu kā, bet valsts vistiešākā veidā sastāv no pašvaldībām, un šim kungam jau nu būtu jābūt kādam priekšstatam par to, ka, vēl ciešāk savelkot jostas, tās pārvērtīsies par cilpām, kurās nožņaugties. Tāpat šim ministram būtu vislabāk jāzina, kādā situācijā nonākuši pašvaldībās dzīvojošie cilvēki, kas palikuši bez darba. Tā rezultātā palielinās sociālā spriedze, bet pašvaldībām kļūst aizvien grūtāk palīdzēt saviem cilvēkiem.

Lai nu kā ar atpūtniekiem, kas, acimredzot, savos pašu izdomātajos augstumos jūtas tik droši, ka var atļauties klaji demonstrēt necieņu pret prezidentu, neierodoties uz viņa sasaukto valdības ārkārtas sēdi, bet pārējie radija kārtējo ilūziju, ka ir norūpējušies par valsti un rīkojas enerģiski. Ilūzijas ir vienīgais, kā mūsu valsti pieticis vienmēr. Kaut vai piemērs ar izglītības sistēmas reformu, kam pēc uzburtajām vizijām un ilūzijām jārada milzīgi ietaupījumi. Izglītības un zinātnes ministre Tatjana Koķe priecājas par skolu slēgšanu, par ietaupītajiem līdzekļiem, kas radušies uz skolotāju skaita samazināšanas rēķina. Toties pieauguši materiālie izdevumi vecākiem un pašvaldībām, kā arī valstij, — maksājot bezdarbnieku pabalstus atbrīvotajiem pedagogiem. Beidzot arī ministre sākusī atzīt, ka skolu reformu pavada zaudējumi.

Pasaules bankas aizdevums jāvis atjaunot piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācību, kuru gan pašvaldības centās nelikvidēt un finansiāli nodrošināja pašas, atraujot līdzekļus citām vajadzīgām lietām. Iluzoriskie labvēlīgie onkuļi no bankas un tikpat iluzoriski pretimnākošie onkuļi no valdības, kas šo naudu novirzīs pirmsskolnieku sagatavošanai, noklusē vien to, ka tiem pašiem šodienas piecus un sešus gadus vecajiem bērniem būs vien pēc gadiem Pasaules bankas aizdevums jāatmaksā. Vai nebūtu labāk iztikt bez šādām ilūzijām un šai vajadzībai neaizņemt, jo paaudžu paaudzēm bērni uz skolu aizgājuši bez tik ilgas gatavošanās skolai, un pirmsskolas sagatavošanā nekas jau netiek iemācīts tāds, ko ātri un veikli bērns neiemācītos 1. klasē. Varbūt liekus parādus ņemt tikai būtiskām lietām? Nākamgad, pēc ministres solītā, 1. klasē būšot jāsaņem iet jau sešgadīgajiem. Pavisam nesenā — atjaunotās neatkarības vēsturē — jau bija periods, kad skolas mācības sākās bērniem no sešu gadu vecuma, ko tomēr izglītības un pedagoģijas profesionāļi atzina par nelietderīgu. Un vai nākamgad skolās būs divu veidu pirmās klases — vienas — šī gada sešgadīgajiem, bet otras — nākamā gada sešgadniekiem? Un vai tie, kas šogad iziet pirmsskolas sagatavošanu, nākamgad to sāks atkal no gala kopā ar sešgadīgajiem pirmklasniekiem? Kāpēc tad viņu apmācībai šogad tērēt naudu?

Tāpat attiecībā arī uz profesionālajām izglītības iestādēm. No 70 profesionālās izglītības iestādēm šogad slēgtas deviņas, bet tuvāko gadu laikā to skaits tiks samazināts līdz 40, atkal radot skaistu ilūziju par ietaupītajiem līdzekļiem šajā nozarē. Tajā pašā laikā izvirzīts uzstādījums, ka vidusskolās jāmacās tikai pašiem sekmīgākajiem, kas pēc tam noteikti studēs augstskolās. Kur tadā gadījumā lai paliek pārējie jaunieši pēc pamatskolas beigšanas, ja ceļš uz vidusskolu slēgts, bet ardskolu vienkārši nav?

L.Rancāne

Kura nākamā rindā uz slēgšanu?

Sākums 1. lappusē.

Skolai līdz simtam pietrūka trīs gadu

Podi ar puķēm, kaktusu kolekcija uz palodzes, bērnišķīgi no papīra darināti ziedi un taureņi, tukšā zālē Valsts prezidenta vientulīgs foto un Valsts himna rāmītis — obligātie atribūti mācību iestādēs, kāpņu telpā pēdējā fotogrāfija ar skolas saimi — skolēniem un pedagogiem, — tā patlaban izskatās ekā, kurā kopš 1936. gada atradās Rimicānu pamatskola. Vispār Rimicānu skolas vēsture aizsākusies jau 1912. gada 1. septembrī un tā pastāvējusi pie visādām iekārtām, kaut arī pārcelta no vienas zemiņu mājas uz otru. Pie nama galvenās ieejas joprojām plīvo Latvijas valsts karogs, bet uzraksts vēsta, ka te atrodas Rimicānu pirmsskolas izglītības iestāde. Rimicānu pamatskola ar Vārkavas novada domes lēmumu kopš šī mācību gada sākuma ir slēgta. Tā ir viena no skolām, kas kļuvusi par upuri valdības apzināti īstenotajai politikai, ka galvenais ir budžets, nevis cilvēks, un skolu finansēšanas modeļa «Nauda seko skolēnam» ieviešanas rezultātā tai nebija nekādu cerību pastāvēt turpmāk.

Paraugoties pavasarī tapušajā fotogrāfijā, kurā pedagogi un skolēni iemūžināti vēsturei kā pēdējie, kas Rimicānu skolā mācījušies un strādājuši, tā vien gribas pajautāt, — kura klase tā ir? Taču, tie ir visi — gandrīz 30 — skolēni, kas iepriekšējā mācību gadā šeit mācījās no 1. līdz 9. klasei.

Divstāvu nams — astoņiem pirmsskolniekiem

Jau pirms pamatskolas slēgšanas tās paspārnē bija izveidota pirmsskolas izglītības grupa ar nosaukumu «Zīļuks». Mazo bērnu izmitināšanai tika izremontētas un atbilstoši iekārtotas telpas netālu esošajā Rimicānu pagasta pārvaldes namā, kur viņi atrodas joprojām. Bet slēgtajā skolā izveidota piecgadīgo un sešgadīgo bērnu grupiņa «Spridītis», kurā notiek sagatavošana mācībām skolām. Astoņiem mazajiem cilvēkiem te ir plašums, brīvība un visas ērtības. Viņiem iekārtota mācību klase, līdzās — telpa rotaļām. Bet kopumā bērni apdzīvo visu skolas ēku. Izmanto bijušo skolas garderobi un ēdnicu. Virtuvē, tāpat kā iepriekšējos gados, cep un vāra gan viņiem, gan arī no šejienes termosos ēdienu nogādā «Zīļuku» bērniem. Otrā stāva sporta zālē var vingrot un spēlēt sporta spēles, citā zālē, tajā — ar prezidenta bildi pie sienas — sanākt kopā kādā svētku brīdī, kad ciemos aicināti arī vecāki. Iestādes vadītāja **Velta Ziemele** — bijušās Rimicānu pamatskolas direktore — saka, ka viņai, pavārēm un darbiniekiem, kas strādā ar mazajiem pirmsskolēniem, emocionāli vissmagākais ir skolā ienākt rītos, — kad nedzird daudzbalssīgo čalu, pie kuras bija pierasts gadu gadiem. Šķiet, skolas dvēsele vēl negrib atstāt telpas, vēl liekas, ka uz kāpnēm skan soļu dipoņa, vēl bieži gribas iemest skatienu pulkstenī, lai zinātu, cik minūšu līdz zvanam. Neierasts arī tukšums aiz skolas logiem, pagalmā, šūpolēs, rotaļu laukumā, kur vienmēr kāds draiskojās, spēlējās, skrēja, smējās. Labākās mēbeles, tāfeles, datori, zēnu mājturības kabineta iekārtas nodotas Vārkavas vidusskolai. Noliektās mēbeles palikušas tukšajos kabinetos.

Skolu slēdza nepietiekama bērnu skaita dēļ

Uz durvīm vēl joprojām atrodas uzraksti, piemēram, 7. klase. Septembra beigās noņemsim, ar skumjām balsi saka bijusī direktore. Viņai šajā amatā aizritējuši 13 gadi, bet pavisam šeit nostrādāti 33 gadi. Lai cik bēdīgi tas nebūtu, bet pēc jaunā finansēšanas modeļa mazajām lauku skolām nav iespēju izdzīvot, viņa saka. Nācies ar to

samierināties. Plānojuši, ka šajā mācību gadā skolā būs 30 skolēni, bet divas skolnieces pārcēlušās uz Aizkraukles rajonu, tāpēc prognozējamo skolēnu skaits sarucis līdz 28. Uz 1. klasi nepieteicies neviens skolēns. Ar tik maz bērniem nebija nekādu cerību pastāvēt, kaut gan lēmums par skolas slēgšanu bija ļoti smags gan skolotājiem, gan audzēkņu ģimenēm. Runāts par šādu iespējamību jau sen, visvairāk — iepriekšējā mācību gadā, situācija skaidrota vecākiem, kas, protams, bija neapmierināti. Oficiālais domes lēmums par slēgšanu pieņemts 29. jūlijā. Darbu skolā zaudēja septiņi pedagogi, divi no viņiem — pensionāri. Pēc Veltas Ziemeles rīcībā esošajām ziņām četras skolotājas stājušās bezdarbnieku uzskaitē, viens no pedagogiem strādāja amatu savienošanas kārtībā, un palika otrā darba vietā. Direktorei un sākumskolas skolotājai tika piedāvāts darbs pirmsskolas izglītības iestādē. Velta Ziemele pārliecinājusies arī par to, ka visi bērni, kas gāja skolā Rimicānos, uzsākuši mācības Vārkavas vidusskolā. Uz skolu un atpakaļ tiek nogādāti ar pašvaldības autobusu vai arī brauc ar reisa autobusu.

Velta Ziemele stāstīja, ka ar skumjām jauno ziņu par skolas slēgšanu uzņēmis Latviešu Nacionālais fonds Stokholmā, kas skolai materiālu atbalstu sniedz jau kopš 1996. gada. Šogad tas uzdāvinājis 200 latu spēlmanīņu iegādei pirmsskolniekiem. Gadus trīs fonds piešķir naudu trūcīgo novada bērnu pusdienām, un arī šajā mācību gadā 24 bērniem no sešām ģimenēm apmaksājis skolas pusdienas, bet pirmsskolā — trīsreizēju ēdināšanu. Par bērnu ēdināšanu vecāki maksā 55 santīmus dienā, mazie saņem brokastis, pusdienas un launagu.

Iestādes vadītāja atzinīgi vērtēja Vārkavas novada domes pretimnākšanu, jo, reorganizējot skolu, tomēr tika atrasti līdzekļi pirmsskolas izglītības iestādes uzturēšanai. No valsts budžeta pirmsskolas izglītībai vairs netiek piešķirts nekā, tāpēc pašvaldība uzņēmusies tās finansēšanu. Bērnu dārza grupiņā «Zīļuks» dienas vada 1,5–4 gadus veci mazuli no Augšmuktiem, Arendoles, Vecvārkavas, Rimicāniem — kopskaitā 21 bērns. Uz dārziņu un atpakaļ viņi tiek nogādāti ar pašvaldības autobusu pirmsskolas izglītības skolotājas un skolotājas palīdzes pavadībā.

Velta Ziemele stāstīja, ka malka sagādāta ar rezervi, vismaz diviem gadiem, tāpēc bijušās skolas ēkā varēšot apkurināt ne vien telpas, kurā nodarbojas pirmsskolnieki, bet pa reizei iesildīt arī visu namu, lai tas neiet postā.

Nopietni gatavojās papildinājuma uzņemšanai

Vārkavas vidusskolā pamatskolēnu skaits šogad ievērojami palielinājies, jo klat nākuši slēgtās Rimicānu pamatskolas bērni. Skolas direktore **Anita Vilcāne** atzina, ka sagatavošanās viņu uzņemšanai prasīja daudz rūpju, un neslēpa, ka visu, kas bija saistīts ar skolas slēgšanu, apņēma arī negatīva aura. Bet, ko var darīt, ja valstī radīta tāda sistēma, lai mazās skolas nebūtu dzīvotspējīgas, viņa saka. Augusts aizritējis organizatoriskos darbos. Rimicānu bērnu vecākiem bija daudz neskaidrību par turpmāko, — kur mācīsies viņu atvases, kā tur nokļūt, kā skolēni jutīsies svešā vidē un tamlīdzīgi. Anita Vilcāne ieradās Rimicānu pamatskolā ar prezentāciju par vidusskolu, vecākiem stāstīja, iedrošināja, skaidroja, atbildēja uz jautājumiem. Sākumā bijusi jūtama liela pretestība no vecākiem, bet izdevies viņus pārliecināt vismaz par to, ka mazāk zināšanu jau nu neiedosim, atceras Anita Vilcāne.

Tagad bijušie Rimicānu skolēni jūtoties apmierināti, jo lielajā skolā arī draugu radies vairāk, mācību iespējas labākas, nav apvienoto klašu. Apvienota tikai 6. un 7. klase, tomēr galvenie priekšmeti tiek mācīti atsevišķi. Jau pirms 1. septembra direktore personīgi izbraukusi maršrutus,

● Rimicānu pamatskolas direktore — tagad pirmsskolas izglītības iestādes vadītāja Velta Ziemele kopā ar saviem darbiniekiem rūpējas par «Spridīti» un «Zīļuku» un par to, lai vēl kādu laiku skolas namā saglabātos slēgtās skolas dvēsele. Foto: A.Šņepsts

pa kuriem bērniem jāodas uz skolu. Stādīti grafiki, cik un kur skolēns jāuzņem autobusā, kāda mājas ceļa galīnā kurš stāvēs, stāstīja direktore. Līdz vistālāk dzīvojošo skolēnu mājām ir 15 kilometri. Autobuss tur ierodas pulksten astoņos. Lai izveidotu pēc iespējas optimālāku skolēnu pārvadāšanas grafiku, vidusskolā mainīts mācību sākums, un tagad zvans uz pirmo stundu skan nevis pusdeviņos, kā bija līdz šim, bet pulksten deviņos. Dažādās novada vietās dzīvojošie skolēni tiek pārvadāti ar diviem pašvaldības autobusiem, kā arī ar diviem maršruta autobusiem, bet problēmu radot tas, ka pašvaldībai nav tik liela autobusa, lai vienā braucienā, piemēram, no Rimicānu gala, uzņemtu visus bērnus. Daudzus uz skolu nogādājot arī vecāki. Pašvaldība pieteikusies uz jauna autobusa saņemšanu par ES līdzekļiem. Bez tam neērtības rada tas, ka jaunāko klašu skolēniem, kam mācības beidzas agrāk, jāgaida, kad zvans no pēdējās stundas izskanēs vecākajās klasēs. Novada dome izrādījusi pretimnākšanu, ļaujot organizēt pagarināto dienas grupu no pulksten 13.00 līdz 16.00 un apmaksājot puslīkmi skolotājam, kas grupas bērnus pieskata, palīdz sagatavot stundas, ved pastaigā un sportot. Vecāki uz pagarināto dienas grupu pieteikuši 34 bērnus, bet skolā ierīkota speciāla telpa, kur viņiem uzturēties. Daļa no šiem bērniem laiku līdz mājās braukšanai pavada labi iekārtotajā skolas bibliotēkā, informātikas kabinetā. Arī datorklases sakarībā direktore pateicas domei par to, ka tiek apmaksāta informātikas skolotāja vietnieka likme. Ko dotu labi aprīkotais informātikas kabinets, ja priekšmetā skolotājam ir tikai septiņas stundas, un viņš skolā ierodas vienu dienu nedēļā? Pārējās dienās tas stāvētu tukšs, taču tagad datorus iespējams izmantot arī pagarinātās grupas laikā. Trešā stāva vestibālā savukārt nolikts liels galds ar soliņiem, kur laiku līdz autobusa reisam pavadiet klusumā.

Skolēni jau saraduši, iedzīvojušies, bet, protams, kādam varbūt joprojām sirds sāp par savu mīlo mazo skoliņu, par to, ka pēc stundām ātrāk varēja nokļūt mājās, teica direktore.

Bijušais Rimicānu pamatskolas skolēns, septiņklasnieks Austris Vanags uz «Novadnieka» jautājumu, kā kļājas jaunajā skolā, atbildēja, ka vidusskolā patīk labāk, jo te ir vairāk skolēnu. Arī telpas lielākas un skaistākas. Jaunie klasesbiedri uzņēmuši draudzīgi. Līdz mājām gan septiņi kilometri, tomēr rītos agrāk celties nevajagot. Ar Austri reizē uz skolu brauc vēl pieci viņa brāļi un māsas. Arī otrs bijušais Rimicānu skolēns Mairis Ormanis par jauno skolu izteicās atzinīgi. Viņam pagaidām grūtāk pierast tikai pie tā, ka apkārt daudz skolē-

nu, kuri vēl nav pazīstami. Iepriekš viņš mācījies klasē, kurā bijuši trīs bērni. Rītos uz autobusu ceļoties pulksten septiņos. Tāpat kā agrāk, kad mācījās vietējā skolā. Autobuss piebraucot 400 metru attālumā no mājas.

Nepopulārus lēmumus pieņemt nav viegli

Pašreizējos ekonomiskajos apstākļos tik mazā skolā, kāda bija Rimicānu pamatskola, nodrošināt obligātās izglītības programmas realizāciju nebija iespējams, sarunā ar «Novadnieku» atzina Vārkavas novada domes priekšsēdētājas vietniece **Anita Brakovska**. Viņa neslēpa, ka joprojām nākas uzklaustīt pārmetumus no iedzīvotājiem par skolas slēgšanu. Tajā pašā laikā viņai kā pašvaldības deputātei gadu gadiem nācies dzirdēt arī pretējus viedokļus, — kāpēc budžeta līdzekļi tiek tērēti tik mazas skolas uzturēšanai? Piedēru pie tiem, kas vairāk atbalstīja šo — otro — viedokli, apzinoties, ka mazā skolā visas Izglītības likumā paredzētās prasības izpildīt nav iespējams. Bet tūri cilvēciski saprotu, cik briesmīgi ir zaudēt darbu, ko nācās piedzīvot Rimicānu pedagogiem, teica Anita Brakovska. Viņa uzskata, ka slēgtās Rimicānu pamatskolas skolēni, kas tagad kļuvuši par Vārkavas vidusskolas audzēkņiem, ir ieguvuši daudz plašākas izglītības iespējas, viņiem ir nodrošināta arī ērta nokļūšana skolā. Anita Brakovska solīja, ka pašvaldība rūpēsies par bijušās skolas ēkas saglabāšanu, nodrošinās tās apkurināšanu ziemā. Būtu labi, ja atrastos uzņēmēji, kas gribētu šīs telpas paņemt nomā un lietderīgi izmantotu. Pašvaldībai nav brīvu līdzekļu, lai ēku izmantotu kādām savām vajadzībām. Maksāt par tukšas ēkas apkurināšanu arī nav prāta darbs. Vai maija beigās un pat jūnijā varējām prognozēt, ka līdzekļi sarakus tik katastrofāli un deputātiem būs jāpieņem nepopulāri lēmumi, viņa sacīja, piemērinot, ka nav arī zināms, kāda finansiālā situācija pašvaldībā būs līdz gada beigām.

Vārkavas novada teritorijā kādreiz pastāvēja Arendoles pamatskola, kas laika gaitā tika slēgta. Pēc neatkarības atjaunošanas Arendoles pamatskola atdzima, bet pēc pāris gadiem — skolēnu trūkuma dēļ to atkal nācās slēgt. Arī par to pašvaldībai vēl joprojām reizēm nākoties uzklaustīt pārmetumus. Interesanti, ka šajā lauku novada situācija ar slēgtām un atjaunotām skolām atkārtojas. Kādreiz tika slēgta arī Vārkavas pamatskola, Veltas Ziemeles pirmā darba vieta. Pēc tam tā atjaunota, lēnām «izaugot» no bērnu dārza. Vai tās liktenis nebūs līdzīgs Arendoles skolai? Un — kura būs nākamā?

L.Rancāne

Pirmdiena, 21. septembris

LATVIJAS TV 1	9.05 Amulets. 84. sērija.	10.00 Zem baltajam burām. M. f.	10.00 Bez tabu.	16.15 Federālais tiesnesis.
6.45 Labrīt, Latvijai	11.55 Sirmā ēdienkaratē.	12.35 Vecās Kristīnes jaunie piedzīvojumi. 6. sērija.	19.50 TV3 ziņas.	17.10 Apprecamies!
8.30 Milas viesulis. 865. sērija.	13.00 Lielais ļautājums.	14.00 LNT dienas ziņas.	20.00 Ekstrasensu cīņas 5.	18.10 Pēdas. Serīāls.
9.25 Neprātā cena. 171. sērija.	14.20 Soli pa solim. 98. sērija.	14.50 Detektīvmēitenes.	22.00 C.S.I. Nujorka 5. sērija.	18.55 Gaidi mani!
9.55 Hameloonu rotaļas. 5154. sērija.	15.15 Pile Dodžers. Anim. f.	15.15 Toma un Džerija.	22.55 Bistamās mājatimļecies 5. sērija.	20.00 Laiks.
10.15 Dzīvīte.	16.00 Nopirkta mila. 67. sērija.	17.00 Sievietes bez pagātnes. 151. sērija.	23.50 Nekā personīga. 0.35 Smukulīte Beļģija.	21.00 Es atgriezšos. Serīāls.
10.40 Izmisušie vecāki. 1. sērija.	18.00 Anna un mīlestība. 21. sērija.	18.30 Zeila drudzis.	0.20 Navējošais spēks. Serīāls.	22.05 Jēpisejas dūmpils. Dpk. f.
11.20 De facto.	18.30 Milas viesulis. 865. sērija.	18.45 Hameloonu rotaļas. 5155. sērija.	1.20 Pirmais Baltijas muzikālais kanāls.	23.10 Pozners.
12.00 lelas garumā.	16.40 Mīlas viesulis. 865. sērija.	18.00 Sodienu Latvijā un pasaulē.	2.15 Chill: interaktīvs nakts šovs.	0.20 Navējošais spēks. Serīāls.
12.30 Jūras vilks. 1. sērija.	17.35 Hameloonu rotaļas. 5154. sērija.	18.30 Džoisas Matere. Priekā pilna dzīve.		1.20 Pirmais Baltijas muzikālais kanāls.
14.05 Klēts.	18.00 Sodienu Latvijā un pasaulē.	7.00 Novonews.TV.		NTV
15.00 Zaka un Kodija greznā dzīve 2. 60. sērija.	18.30 Neprātā cena. 258., 259. sērija.	8.00 Izsole.		5.00 Sodienu.
15.30 Kas te? Es te!	19.00 Skats no matas.	8.15 Novonews.TV.		5.10 Sorīt.
16.15 Dzīvīte.	20.00 Panorāma.	8.25 Edam mājas.		7.45 Vienkārsī garšīgi.
16.40 Milas viesulis. 865. sērija.	21.10 Sarknā līnija.	9.00 Televēkļa skatlogi.		8.15 Sievietes viedoklis.
17.35 Hameloonu rotaļas. 5155. sērija.	21.55 Visi noliek.	9.15 Vienkārsās patiesības. Serīāls.		9.00 Sodienu.
18.00 Sodienu Latvijā un pasaulē.	22.25 Latvijā var!	10.15 Nacionālās drošības aģents. Serīāls.		10.00 Dzīvokļa ļautājums.
18.30 Neprātā cena. 258., 259. sērija.	22.55 Galva. Pilsēta. Sēta.	11.15 Televēkļa skatlogi.		11.00 Vidusskīra.
19.00 Skats no matas.	23.10 Naktis ziņās.	11.30 Izmeklēšanas nosēpumi. Serīāls.		12.00 Sodienu.
20.00 Panorāma.	23.25 Seit un tagad. 0.05 De facto.	12.30 Sasisto lukturu ielas. Serīāls.		12.40 Maksimāli.
21.10 Sarknā līnija.		13.00 Tureckā maršs. Serīāls.		13.40 Krievu sensācija.
21.55 Visi noliek.		14.15 Televēkļa skatlogi.		14.30 Ārtējs notikums.
22.25 Latvijā var!		14.30 Jūrmala 2008.		15.00 Sodienu.
22.55 Galva. Pilsēta. Sēta.		16.15 Izsole.		15.30 Likteņa noteicēja.
23.10 Naktis ziņās.		16.30 Izmeklēšanas nosēpumi. Serīāls.		137. sērija.
23.25 Seit un tagad. 0.05 De facto.		17.30 Sasisto lukturu ielas. Serīāls.		16.25 Triju sirdis. 1. sērija.
		18.30 Bez cenzūras. Serīāls.		17.30 Ārtējs notikums.
		19.30 Zveļa.		18.00 Sodienu.
		9.30 Kriminālā informācija.		18.40 Ārtējs notikums.
		10.00 Simbada piedzīvojumi. 36. sērija.		19.15 Tiesas stunda.
		10.50 Televēkļa skatlogi.		20.05 Godīgā pirmidiena.
		12.30 SeMS.		21.00 Pseidonims — Albānis 2. sērija.
		13.30 Dabas taka.		22.00 Sodienu.
		14.00 Kontinentālās hokeja līgas spēle.		22.20 Jūras veini 3. sērija.
		16.00 Simbada piedzīvojumi. 37. sērija.		23.20 Majora Zemana 30. gadījumi. 30. sērija.
		16.45 SeMS.		0.15 Serloks Holms un doktors Watsons. 1. sērija.
		18.10 Muhtars atgriežas. 118. sērija.		1.25 Maksima Konoņenko muļķību kolekcija.
		19.00 Sodienu.		1.55 Likteņa noteicēja. 137. sērija.
		19.30 112 hronika.		KTV PLANĒTA
		19.40 Miers kādu dienu. Koncerts.		6.00 Labrīt, Krievijai
		20.35 Diena pēc miera. Dok. f.		10.00 Vēstis.
		22.00 Tavs auto.		10.30 Visa Krievija.
		22.30 Nelaimes gadījumā. 7., 8. sērija.		10.40 Jokojat? M. f.
		23.15 Krējums... saīdais.		12.05 Ciema ragana. Serīāls.
		23.45 Muhtars atgriežas. 118. sērija.		13.00 Vēstis.
		0.30 24 stundas 3. 23. sērija.		13.30 Grāfs Montenegro. M. f.
		1.15 112 hronika.		15.30 Acimredzamais — neticamais.
		LNT		16.00 Vēstis.
		6.00 Ticīgo uzvaras balss.		16.50 Pilsēta.
		6.30 Supervalonu komanda. Anim. f.		17.15 Karmelita. Serīāls.
		7.00 900 sekundes. 8.40 Degpunktā.		18.05 Reiz būs mīlestība. Serīāls.
				19.00 Vēstis.
				19.45 Prinčese un nabaga meitene. Serīāls.
				21.25 Pilsēta.
				22.10 Ciema ragana. Serīāls.
				23.00 Vēstis +.
				23.20 Valsts robeža. 5. sērija.
				0.30 Franču valodas stunda.

HOROSKOPUS NEDĒĻAI (21.09. — 27.09.)

Auns. Nesāciet jaunus projektus, nepērciet dārgas lietas, nerisiniet konfliktus ar tuviņiem. Toties pozitīvi izdosies viss ar fiziskajām aktivitātēm un radošajām lietām saistīts. Tuvojoties brīvdienām, uzlabosies garastāvoklis, noskaidrosies kāda situācija.

Vērsis. Ceļojumiem šis nav piemērotākais laiks, toties noteikti varat interesēties par citu tautu kultūru, reliģiju, veidot tūrisma maršrūtus tālākai nākotnei. Iespējams, konflikts ar dzīviesbiedru, sevišķi, ja jūsu domas bērnu audzināšanā ļautājuma dalīsies. Labs laiks dažādām prezentācijām, pārrunām, reklāmas kampaņām.

Dvīņi. Nedēļa sāksies un tikpat ātri beigsies, bet jūs tā arī nespēsit rast atbildes uz saviem ļautājumiem vai pielāgoties kādiem apstākļiem. Iespējams, nolēmsiet, ka pienācis laiks atpūtai, ja vēl neesat to izdarījis vasaras periodā. Priecēs attiecības ar mīļoto cilvēku, kas visādi jūs cenšies uzmunātināt. Nepatiks pienēmi izšķirīgus lēmumus.

Vēzis. Šajā nedēļā viss būs atkarīgs no jūsu spējas pielāgoties apstākļiem darbā, nemē iniciatīvu savās rokās, ja tas nepieciešams. Lielu pirkumu nav ieteicami. Jūsu attiecības ar kādu pretēja dzimuma pārstāvi kļūs interesantas, iespējams, jums patīks kāds koleģis.

Labva. Darbā nekas aktīvs nenotiks, un arī no savas puses neviņam sākt nēko jaunu, pārmerīgi censties izcelties. Labs laiks dažāda veida atpūtai, izklaidē. Tajā pašā laikā pārmerīgi netērējieties un ļaujiet, lai kādreiz draugi jums izmaksā. Milas liekas imponē romāntika, viegls flirts, bet nekādās nopietnas saistības uzņemties nevēlēsities.

Jaunava. Nedēļas laikā garantāvoķils var mainīties ne reizi vien. Labāk ļūties, tuvojoties brīvdienām. Tieši nedēļas nogalē aktīvi veidosiet kontaktus, varbūt daudz brauksiet apkārt darba darīšanās. Milas jomā iespējami negatīvi pagriezieni, varbūt jūs pat nemanāt, ka blakus steigā kāds cilvēks, kas nav pret jums vienaldzīgs.

Svari. Vēlēsities vairāk laika pavadīt kopā ar ģimeni. Sieviešu kārtas pārstāves pievērsīs mājas sakopšanai, bērnu audzināšanai, kā arī savas fiziskās formas uzlabošanai. Jūsu attiecības ar mīļoto cilvēku būs samērā saspringtas, centieties rast kompromisu, lai kā jums pašā laikā gribētos noteikt toni ģimēnē.

Skorpions. Rikositēties samērā egoistiski, velot uzmanību tikai savai karjerai vai citām sevi interesējošām lietām. Darbā nav izslēgti dažādi pārrunājumi, sevišķi naudas lietās, arī dokumentācija. Vieglāk šajā nedēļā klāsies filozofiski noskaņotajiem, pārējos padarīs vai trakus apkārtojo lēnīgums, dažādā lietu aizķeršanās.

Sīrēnieks. Nesiet izklaidīgos, pārļasiēt vēraiz visus dokumentus vai informāciju, kas notāk jūsu rokās. Dodoties ceļojumā, pārlicinieties, vai esat panēmis visu nepieciešamo lūzi, kā arī rēķinieties ar iespējamo baģāžas kavēšanos! Nav izslēgts, ka tikko sapēnītā naudaiņa izsīdēs no jūsu rokām ātri vien, jo visiem būs nepieciešams tavs finansālais atbalsts.

Mēzāzis. Gribēsiet ieviest kārtību savā rakstāmgalā, papiros un drēbju skapī. Labs laiks, lai satiktu senus paziņas, pabeigtu iesāktās lietas, plānotu nākotni. Tajā pašā laikā savas ieceres realizēt varēsiet tikai mēneša personību kā lādu.

Udensvīrs. Uzvedisieties pavisam divāni, varētu domāt, ka jums piemēties vaijāšanas mānija. Labāk jūsitēties domubiedru lokā, arī mājās kopā ar tuviņiem. Katrā ziņā romantiskā plānā jums problēmu nebus — mīlestība spārnos atkal jaunām idejām un darbēm.

Zivis. Bisiet filozofiski noskaņots, patīks runāt par mīlskām lēmām, reliģiju. Darba lietas bus nedaudz ieslēgūšas, nezināsiēt, no kura gala ķerties lām klāt. Daudz labprātāk satiksieties ar draugiem vai doositēties uz kādu pasākumu.

«NOVADNIEKA» KALENĀRS

- Līvānu novads**
- ◆ 23. septembrī pulksten 15.00 Zundānu tautas namā Gardēžu klubīna tīkšanās «Kartupeļu balle».
 - ◆ 26. septembrī pulksten 18.00 Sūtru kultūras namā Miķēldienas sarīkojums.
 - ◆ 27. un 28. septembrī starptautiskie folkloras svētki «Rudynoī 2008». 27. septembrī dalībnieku ierašanās, Maizes muzeja (Aglonā) apskate un maizes gudrību izziņāšana, folkloras kopu vadītāju pierēmšana Līvānu novada domē, ekskursija pa Līvāniem, izbraukuma koncerti, vakarēšana ar dziesmām, rotaļām un dančiem. 28. septembrī zinātmiski praktiskā konference «Tradicionālās kultūras pārņemšanas aktualitātes mūsdienās» Latgales mākslas un amatniecības centrā, Miķēldienas jampadracis, seno amatu meistardarbnīcas, svētku noslēguma rituāls.
- Preiļu novads**
- ◆ 18. septembrī dzejas diena novadā: pulksten 10.00 dzejas spēle «Rūdēns ceļojums» bērnu dārzā «Pasacīņa»; pulksten 12.00 muzejā «Jasmuīža» sarīkojums «Kamēr aboli dārzā būs kūna...», tīkšanās ar dzejnieku Uldi Auseki, literatūrvēsturnieci Gaidu Jablovsku, grāmatas «Tu, mana jaunības zeme... Raiņa Jasmuīžas cilvēki un norises» prezentācija; pulksten 13.30 Preiļu 1. pamatskola tīkšanās ar dzejnieku Uldi Auseki; pulksten 15.00 dzejas dienu sarīkojums Preiļu galvenajā bibliotēkā, tīkšanās ar dzejnieci Inģunu Būmani – Lūsi.
 - ◆ 26. septembrī pulksten 17.00 Preiļu kultūras namā skolotāju kora koncerts.
 - ◆ 29. septembrī pulksten 13.00 laukumā pie Alizkalnes pagasta pārvaldes ēkas Miķēldienas rūdēns tīrgus.
- Riebiņu novads**
- ◆ 18. septembrī pulksten 22.00 diskotēka bijušā bāra telpās.
- Stabulnieku kultūras nams**
- ◆ 26. septembrī pulksten 22.00 balle kopā ar grupu «Sandra».
- Sīļukalna kultūras nams**
- ◆ 19. septembrī pulksten 22.00 balle kopā ar grupu «Tranzīts».
- Vārkavas novads**
- ◆ 19. septembrī pulksten 20.00 Rožkalnu kultūras namā Vārkavas novada pašdarbības kolektīvu balle — «Popielas». Ballē muzicēs Kristīne un Alvis.
 - ◆ 25. septembrī pulksten 13.00 Vārkavas tautas namā Dzejas diena.

PASMAIDĪSIM!

☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Divi draugi nolemj vienreiz aiziet uz priekamāju. Pēc apmeklējuma abi tādi domīgi iznāk ārā. Pirmais jautā otrajam:
 — Nu, kā bija?
 — Teikšu, kā ir: mana sieva ir daudz labāka!
 — Tev taisnība...

Skolēniem un ģimenēm draudzīgā muzeja akcija pārspēja cerēto

Tik dzīvīgas, atraktīvas un notikumiem bagātas dienas muzejā sen nav bijušas, tā Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja akciju «Skolēniem un ģimenēm draudzīgs muzejs», saka tā direktore Tekla Bekeša.

Laikā no 1. līdz 14. septembrim muzeja darbinieku sarūpētās izglītojošās programmas un izstādes bez maksas apmeklēja 1179 interesenti. Pie tam, apmeklētāju straume nav apstājusī, joprojām ik dienas tiek pieteiktas ekskursijas no apkārtnējo novadu skolām. Direktore stāsta, ka muzeja pasākumus apmeklēja ne tikai skolas vecuma bērni un jaunieši, bet arī pieaugušie, kurus visvairāk interesēja Preiļu muižas kapelā piedāvātie «Kapeņu stāstiņi» par Borhu dzimtas un kapelas vēsturi, arheoloģiskajos izrakumos atrastajām senlietām. Citiem savukārt lielāka interese bija par kinorežisoram, Preiļu pilsētas goda pilsonim Jānim Streičam veltīto izstādi «Es esmu atnācis no savas bērnības...» un «Logu stāstiem».

Plaša bijusi arī apmeklētāju ģeogrāfija, ekskursanti ieradusies ne tikai no Preiļiem un apkārtnes, bet arī no citiem novadiem un pilsētām — Rēzeknes, Gulbenes, Kalupes, Rīgas, Jēkabpils. Ar muzeja sniegto piedāvājumu apmierināti pedagogi, kuri pavadīja savus audzēkņus, kā arī vecāki, kuri

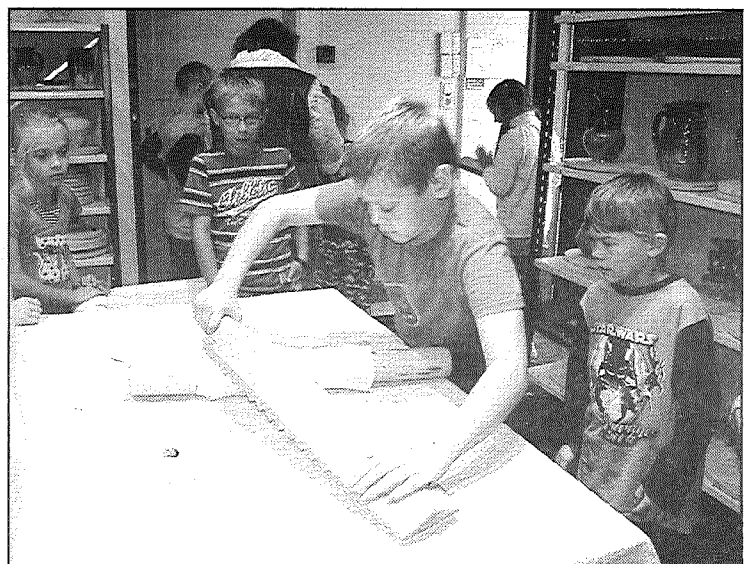
● Cītīgākā muzeja pasākumu apmeklētāja — Preiļu 1. pamatskolas audzēkne Dagnija Lauska — «Logu stāstus» bija iepazīnusi tik labi, ka puzzles spēja salikt pat aizsietām acīm.

uz ģimenēm draudzīgo muzeju ieradās kopā ar dažādu vecumu atvasēm. Jaunākajai muzeja apmeklētājai bijis tikai gadiņš, taču arī viņai bijis iespējams piedāvāt saistošas nodarbes.

«Tik intensīvi nevaram strādāt visu laiku,» secina T.Bekeša, «jo darbiniekiem ir vēl daudz citu pienākumu. Tomēr nogurumu atsver prieks un interese cilvēkos. Bija ģimenes, kuras uz pasākumiem nāca vairākas dienas pēc kārtas, ikreiz gūstot jaunus izjūtas. Esam ieguvuši jaunus muzeja draugus, piemēram, tādus kā Preiļu 1. pamatskolas 4. c klases

audzēkne Dagnija Lauska, kura ar nepacietību gaidīja katru nākamo dienu, lai pēc mācībām skolā brīvo laiku pavadītu, apmeklējot muzeja piedāvātās programmas un aktivitātes.» Lai gan akcijai paredzētais laiks jau noslēdzies, muzeja direktore teic, ka nevienai lauku skolai neatteiks un uzņems viesmīgi.

Nemot vērā plašo interesi par Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbošanos, direktore pašlaik strādā pie kāda jauna projekta. «Vēlamies sagatavot interaktīvu izglītojošu programmu uz Preiļu 1. pamatskolas bāzes

● Darboties ar senajiem gludināmajiem rīkiem šķita interesanti gan meitenēm, gan zēniem.

— «Rakstām, lasām, rēķinām». Programmas pamatā esam iecerējuši ņemt mācību grāmatas, kādas tika izmantotas pagājušā gadsimta divdesmitajos un trīsdesmitajos gados Preiļu sešklasīgās pamatskolas mācību programmās. Bērniem noteikti būs aizraujoši,» sola T.Bekeša, «ja vien mūsu projekts tiks atbalstīts.» Vienlaikus viņa piebilst, ka muzeja budžeta līdzekļu idejas realizēšanai pagaidām nav.

Arvien neatgriežamāk vēsturē aiziet tie laiki, kad muzejs bija klusa un mierīga telpa, kur gar sienām izkārtas gleznas, plauk-

tos novietoti seni priekšmeti, bet vitrinās — nodzeltējuši dokumenti. Neviens vairs nenāk arī klausīties vienmuļas lekcijas. Sabiedrība, īpaši tās gados jaunākā daļa, vēlas darboties. Tāpēc Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja kolektīvs izvēlējis virzienu, ko atbalsta arī Muzeju valsts pārvalde, — kļūt par *dzīvu*, atraktīvu, apmeklētāju iecienītu iestādi. Jau oktobrī gaidāmas pārmaiņas, jo muzeju savā paspārnē gatavojas pārņemt Preiļu novada dome. Vai pašvaldības plāni un finansālās iespējas saskanēs ar muzeja mērķiem, rādīs nākamais gads.

L.Kirillova

Celtniecības nozare — iespēja sildīt Latvijas ekonomiku — paliek neizmantojama

Tie, kuri sen nav bijuši Rīgā, var palūkoties fotogrāfijā. Tā pašlaik izskatās Nacionālās bibliotēkas būvlaukumā. Vairākus iepriekšējos gadus diskutētais un *mocītais* «Gaismas pils» projekts patlaban ir viens no retajiem valsts izmantotajiem tautsaimniecības sildīšanas instrumentiem — tiek ieguldīti līdzekļi, strādā uzņēmumi, nodarbināti cilvēki, maksāti nodokļi.

Dramatiskie sarukuma skaitļi

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem, šogad, salīdzinot ar 2008. gadu, kritums Latvijas būvniecības nodarē ir ievērojams — kopumā minus 32%, tajā skaitā dzīvojamā māju būvniecībā — 71,6%. Rūpnieciskās ražošanas ēkas un glabātavas tiek celtas par 78,3% mazāk, mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības ēkas — par 56,5%, bet administratīvās ēkas tiek būvētas par 41,7% mazāk nekā pērnā šajā laikā.

Bez tam Latvijā būvniecības industrija patlaban izmanto tikai 25–30% no iespējamās jaudas. Daudzi nelieli celtniecības uzņēmumi bankrotējuši vai savu darbību apturējuši, strādnieki atlaisti un papildinājuši bezdarbnieku armiju vai devušies darba meklējumos uz ārzemēm. Arī algas nozarē strādājošajiem ir krasi samazinājušās. Tā 2008. gadā vidējā

darba samaksa bija 443,1 lats, bet patlaban vairs tikai 250 lats mēnesī. Lielo būvniecības kritumu raksturo arī tas, ka pērn būvdarbus Latvijā veica 1,7 miljardu latu vērtībā, bet statistiķi šī gada prognoze ir vien 900 miljoni latu.

Visvairāk ēnstrādnieku — celtniecībā

Tāpēc, ka ekonomika ir *auksta*, uzņēmēji nespēj maksāt nodokļus un to lielā sloga dēļ labprātāk nodarbina nelegālus strādniekus. Valsts darba inspekcijas pārbaudēs šogad noskaidrots, ka tie ir tūkstoši uzņēmumu un simti tā saukto ēnstrādnieku. Pie tam 43,2% no visām personām, kas strādā, bet ar kurām darba devēji nav noslēguši rakstveida līgumu, nodarbināti tieši celtniecībā.

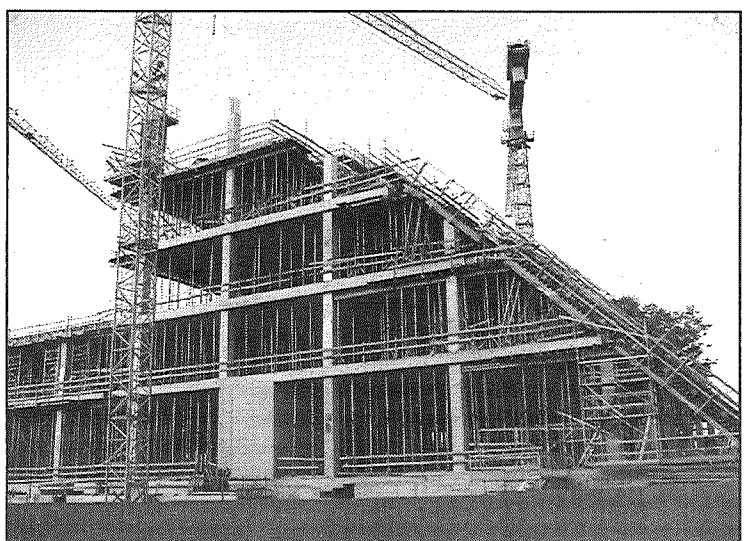
Celtniecības objektos ir daudz vairāk strādnieku nekā mazā veikalīnā vai zemnieku saimniecībā, un, tā kā celtniecība norit vairākās kārtās, darbinieki nepārtraukti mainās. Tas arī ir viens no iemesliem, kāpēc statistikas datus kā uzņēmumi, kuros visbiežāk tiek pieķerti ēnstrādnieki, ir būvniecības firmas, tā, atsaucoties uz Valsts darba inspekcijas ziņām, raksta «Neatkarīgā». Šķiet, ka neviens no likumdevējiem un daudzajiem pārbaudītājiem līdz šim nav mēģinājis iesties ne uzņēmēja, ne strādnieka ādā, kuri dara visu iespējamo, neiespējamo un pat ne gluži likumīgo, lai kaut kā uzturētu sevi un ģimeni.

Būšot jauni likumi nozares sakārtošanai

11. septembrī Rīgā notika diskusija «Kā veidot efektīvu būvniecības industriju attīstības politiku Latvijā?». Viedokli par to, kas notiek un kāpēc ir tik slikti, izteikuši būvnozares pārstāvji, kā arī likumdevēji, pārstāvji no Saeimas, kopīgi secinot, ka būvniecības nozarē ir politiska «putra», bet partijām atšķirīgs skatījums uz nozares izaugsmes rosināšanu.

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Edgars Zalāns ir rosinājis 200–300 miljonus Eiropas Savienības strukturālo fondu naudas ieguldīt pašvaldību infrastruktūras objektos. «Politiskās gribas trūkums ir tas, kas patlaban bremzē tautsaimniecības atdzīvināšanu», tā Saeimas Tautsaimniecības komisijas priekšsēdētāja Venta Armanda Kraukļa teikto citē laikraksts «Latvijas Avīze».

Pēc Ekonomikas ministrijas ekspertu teiktā, patlaban būvniecība Latvijā ir ilgs un smags process. Būvniecības pakalpojumus regulē neefektīvi likumi, pasūtījumu lēmumu apstrīdēšanas process notiek mēnešiem ilgi (ar to vairākkārt saskārusies, piemēram, arī Preiļu novada pašvaldība, istenojot projektu par bērnu dārza «Auseklītis» telpu rekonstrukciju, kas bija iecerēta jau pērnā gada). Būvniecības procesi nav pietiekami atklāti. Ekonomikas ministrs

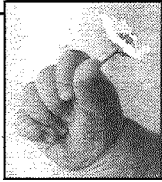

● Kamēr būvniecības nozares uzņēmēji kopā ar likumdevējiem no Saeimas izstrādās jaunus un progresīvus likumus, valsts ekonomika pamazām *sasalst ragā*. Gandrīz vai vienīgā dzīvības siliņa Latvijas būvlaukumos ir topošā Nacionālās bibliotēkas ēka. Atbilstoši noslēgtajiem līgumiem, nākamgad valsts budžetā šim objektam būtu jāparedz 41 miljons latu. Jau pašlaik ir skaidrs, ka summa būs krietni mazāka, varēšot sagrabināt, labākajā gadījumā, tikai 26 miljonus. Izskatās, ka īpaša siltuma ekonomikai no tā nebūs. Foto: L.Kirillova

šajā sakarā papildina, ka līdz šī gada beigām ir jāizveido tāds Būvniecības likums, kas darbotos Latvijas cilvēku interesēs. Jācer, ka tad beidzot kas mainīsies, piemēram, uzlabosies valsts konkurētspēja, jo patlaban Latvija šajā ziņā esot vienā līmenī ar Mozambiku, Senegālu un Ēģipti. Kārtība likumos varētu būt kā signāls investoriem par to, ka valstī uzņēmējdarbības vide sakārtojās.

Diskusijas noslēgumā nozares uzņēmēji piekrita Ekonomikas ministrijas aicinājumam divus mēnešus darboties saspringtā režīmā, tiekoties vienu reizi nedēļā un gatavojot būvniecības un citus ar nozares sakārtošanu saistītus likumprojektus.

Sagatavoja L.Kirillova
Izmantoti Latvijas preses materiāli

Un aplidoja balta vēsts šo zemi: «Ir piedzimis bērniņš!»

Pasaulei sevi pieteicis jauks mazulītis, Riebiņu novada Galēnu pagasta jaunākais iedzīvotājs un pirmais bērniņš savai māmiņai **Karinai Kuzminai**. Pūsis par savu dzimšanas dienu izvēlēties 12. septembrī un jau ticis pie vārdiņa — **Leonards**. To izvēlējās tētis **Jevgēnijs**, kuram šis vārds iepaticies no nesen izlasītas grāmatas. Karina mācās Bebreņē, kur apgūst ēdināšanas servisa specialitāti. Mācības viņa nav pārtraukusi un ir nolēmusi tās apvienot ar pirmdzimtā audzināšanu. Jevgēnijs strādā ķīmijas nozarē Rīgā.

Par savu pirmo mazbērniņu priecājas vecvecāki **Valentīna un Jevgēnijs**, bet vecmāmiņai **Aldonai** tagad jau otrs auklējamais.

Gleznās Mazsalaca un Sicīlija

Līvānu mākslas skolas izstāžu namā Rīgas ielā 12 skatāma izstāde «No Mazsalacas līdz Sicīlijai». Ekspozīcijas autors ir **ridznieks Mārtiņš Dāboliņš**, pēc izglītības profesionāls mežsaimnieks, pēc cilvēciskās būtības — mākslinieks.

Savā darba mūžā apmēram 40 gadu garumā Mārtiņš, vērtējot Latvijas mežus, redzēja ne tikai

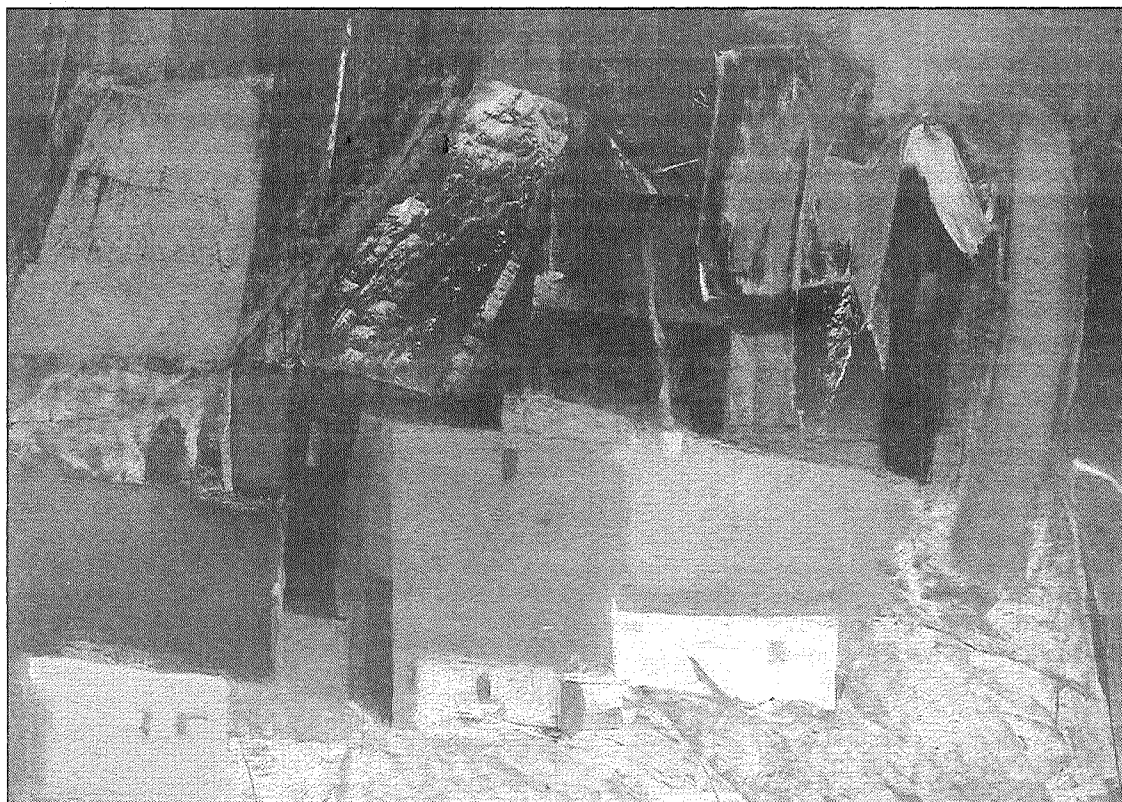
koksnes kubikmetrus, bet arī gaismēnu rotaļas mežaudzēs no agra rīta līdz vēlam vakaram. Radās pirmie akvareļi, un sākās glezniecības studijas pie meistara **Nikolaja Petraškeviča**. Viņa skolotāji bija arī gleznotāja **Māra Zītare** un brāļi **Ģermaņi**. Mārtiņš Dāboliņš ir Mākslinieku savienības biedrs, viņam bijušas 70 personālizstādes, arī ārzemēs.

Māksliniekam piemīt garīgais

spriegums, darboties kāre un pāri plūstoša enerģija, tāpēc arī izvēlēta tehnika — akvareļi un pastelis — ļauj momentā tvert mainīgās dabas noskaņas. Latvijas dabas tēlojumos Mārtiņš Dāboliņš ir vairāk liriskis, bet Itālijas ceļojumu studijās viņš vēro dabu romantika acīm, precīzi izjūtot un formulējot Itālijas dabas krāsu paleti.

Izstāde skatāma līdz 30. oktobrim.

Izstāde «Caur gaismu»

● Ziema mākslinieces **Silvas Linartes** gleznā.

Līvānos, Latgales mākslas un amatniecības centra (LMAC) izstāžu zālē līdz 10. oktobrim skatāma ievērojamo **Latgales pirmās atmodas darbinieku — garīdznieku un literātu brāļu Skrindu** dzimtas pārstāves **Silvas Linartes** gleznu izstāde «Caur gaismu».

Kā informēja LMAC kultūras tūrisma organizatore **Inita Šķelta**, māksliniece **Silva Linarte** (dzimusi **Skrinda**), dzimusi 1939. gada 26. februārī Daugavpils rajonā skolotāja ģimenē. 1941. gada 14. jūnijā Skrindu ģimeni izveda uz Sibīriju, tāpēc Silvas bērnības un skolas gadi pavadīti Krasnojarskas novadā.

Pēc atgriešanās Latvijā 1961. gadā Silva absolvēja Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolas interjera nodaļu, 1977. gadā — Latvijas Valsts mākslas akadēmijas pedagoģijas nodaļu, iegūstot gleznotājas kvalifikāciju. Silvas Linartes pirmā darba vieta bija Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolā, kur nostrādāti 25 pedagoģiskā darba gadi.

Kad Latvija atguva valstisko neatkarību, spītējot liktenim un varai, cienot Sibīrijā palikušo vecāku piemiņu, māksliniece atgriezās tēva dzimtas mājā «Skrindas» Daugavpils rajona Kalupes pagastā, kur Skrindu prombūtnes laikā bija iekārtota skola. Māksliniece atsāka pedagoģisko dar-

bu Daugavpils mākslas vidusskolā «Sauls skola». No 1993. līdz 2000. gadam Silva Linarte apzinīgi pildīja Daugavpils pilsētas galvenās mākslinieces pienākumus.

Silva Linarte ar saviem darbiem izstādēs piedalās jau kopš 1965. gada. Vairāki viņas darbi atrodas privātkolekcijās Zviedrijā, Kanādā, Vācijā, ASV un Ķīnā.

LMAC ir skatāmas 20 gleznas, kurās atklājas Silvas Linartes pasaules redzējums un mirkļa radītas izjūtas. Kā atzīst pati māksliniece, viņa augstu vērtē gan priekšmetu, gan bezpriekšmetu glezniecību. Šī attieksme redzama arī viņas gleznās.

Sagatavoja **L.Rancāne**

VĀRDS UN TĀ SKAIDROJUMS

21. septembris

MODRIS. *Pirmais tips.* Savu ritmienu, uzskatus un enerģiju iegulda sevi. Lēpojas ar māku visur iejaukties. Nedomā doties pasaulē ziļu putnu meklēt, un nenogurdināms veikalnieks viņā sadzīvo ar smalku estētu. Savas sapņu pilis neceļ uz smiltīm. Zīna naudas smaržu un tiecas pēc tās. Pacilātā omā jož caur dzīvi.

Otrais tips (ap 9%). Šis Modris ir panaivs sapņotājs, kas pārāk bieži ieskatās viņa glāzē.

Latvijā reģistrēti 2790 Modri.

MATISS. Godprātīgs un strādīgs, praktisks, precīzs lēmumos. Viņam sveša jūtu komplicētība un rafinētas izjūtas.

Latvijā reģistrēti 2147 Matisi.

MARISS. Viņā jaušams elišķīgi vitāls spēks apvienojumā ar garīgu izsmalcinātību un talantu. Izturība un mērķtiecība ātri izvirza Marisu centrā. Jūtu izpaušme runā valodā, kas saprotama visiem.

Latvijā reģistrēti 125 Marisi.

22. septembris

MARIS. *Pirmais tips.* Objektīvs, radošs, neatkarīgs, dzīvīgs, puicisks, īsts fantasti. Nepazīst nekādu grūtību. Rūpīgs ģimenes materiālo nodrošinājumu vairotājs. Ienīst svētulību, liekulību, snobismu. Māk organizēt un lietiski risināt visriskantākos jautājumus.

Otrais tips. Vientuļš superegoists.

Trešais tips. Glēvs, nenoturīgs, taču ar mākslinieka dabu un bohēmiskām ievirzēm apveltīts cilvēks. Grūtsirdību grib aizbaidīt ar alkoholu. Bezglāda daudzajās dēkās izšķiež sevi.

Ceturtais tips. Optimists, gardēdis, laimīgs; nekad nelamā valdību.

Latvijā reģistrēti 13 872 Māri.

MAIGURS. Talantīgs un džentlmenisks. Augsta kultūra un virišķība ir Maigura pavadoņi. Maigas dabas skeptiķis, apveltīts ar lēnprātīgu humora izjūtu.

Latvijā reģistrēti 99 Maiguri.

MĀRICA. Lūdzu, nesajauciet ar operetes varoni! Dzīvē diezgan praktiska un pat dzēdra. Nemaz tik valdzinoši ēteriska nav...

Latvijā reģistrētas 4 Māricas.

23. septembris

VANDA. Enerģijas un neatlaidības apvienojums. Ar šarmu iekaro daudz simpātijas. Vandai ir ļoti sarežģītas attiecības ar vīriešiem. Dažu labu nobaida viņas švītīgums un ekspansivitāte. Taču ideāli māk kontaktēties ar «grūntīgiem frontiem». Ar savu jutēklību imponē bagātiem un izmanīgiem partneriem. Vandai iekāre ir pats saldākais pasaulē.

Latvijā reģistrētas 1787 Vandas.

VENERANDA. Konstruktīvi veido plānus. Neļaujas ietekmēt. Savdabīga savā dzīves stilā, ir ar diezgan konservatīviem uzskatiem un pati grēko visvairāk aiz vājuma. Diplomātija un divkosība itin labi sadzīvo Venerandas raksturā.

Latvijā reģistrētas 1195 Venerandas.

VENIJA. Viņas smalkos trikus var atšifrēt tikpat liels faķirs kā viņa. «Kaut Venijai būtu vairāk draiskuma!» nopūšas reālists un dodas tālāk.

Latvijā reģistrētas 25 Venijas.

24. septembris

AGRIS. Stabili lietu piekritējs, pašpārliecināts, talantīgs un māk izplānot karjeru. Māntīgs. Zina pareizo toni, kā izdabāt. Drosmīgi saka patiesību acīs. Ir spītīgs neirastēniķis. Ar kuru katru nevar rast kontaktu. Diezgan paskops un zina naudas vērtību.

Latvijā reģistrēti 4809 Agri.

AGRITA. *Pirmais tips.* Dažkārt vīrieša atbalstu jauc ar mīlestību. Mīlestība viņas dzīvē atnāk kā pērkonas spēriens. Agritai piemīt saasināts jūtīgums. Viņa ieslēdzas sevi, radīdama ap sevi noslēpumu.

Otrais tips. Asu izjūtu cienītāja. Viltīga, mēma kā zeme, bet valda un skaldā. Garastāvokļa cilvēks — te īgna, te bezbēdīgi jautra.

Latvijā reģistrētas 1239 Agritas.

25. septembris

RODRIGO. Izcils organizators un improvizators. Nedus uz veciem lauriem. Vienaldzīgs pret citu spriedumiem. Idejas apsēsts. Augstu vērtē vienīgi spilgtus individuus. Alkst citus pakļaut savām iegribām. Tragikomiski reaģē uz to, kas ap viņu notiek. Visvairāk ciena neatkarību.

Latvijā reģistrēti 243 Rodrigo.

RAULS. Spējīgs iekarot ļaužu simpātijas ar daiļrunīgu valodu un smalku iznesību. Sirsnīgs un vaļsirdīgs. Prot baudīt visus pasaulīgos priekus. Miesas un dvēseles labsajūtu pazīst itin bieži.

Latvijā reģistrēti 132 Rauli.

26. septembris

GUNDARS. Viens pats spēj aizstāt desmit cilvēkus. Bieži nezina, kur spēkus likt. Apveltīts ar lielisku prātu, iedzīmtu humora izjūtu. Ir azartisks notikumu tvērējs. Asais raksturs vāji pasargā no sapņiem un romantisku nodomu uzplūdiem. Nevienam neprot labāk par Gundaru pateikt ko jauku, ietērptot to patīkamā un tai pašā laikā nopietnā formā.

Latvijā reģistrēti 1824 Gundari.

KURTS. Dzēlīgs un iznesīgs. Analītisks un attapīgs ciniķis. Grūtībās nezau-dē galvu. Vērienīgs savā darbībā. Taču ir arī ļaunatminīgs. Neiesaku ar Kurtu nonākt konfliktā! Mīlestība Kurtam nav liktenīgs pārdzīvojums, vairāk gan tā ir rotaļa.

Latvijā reģistrēti 46 Kurti.

KNUTS. Intelektuālis ar spilgti izteiktu nemieru, kas gruzd un gruzd. Nopietns, nesamierināms savā dabā. Pārgalvīgi veido traģiskas situācijas. Dailradē sevi atklāj kā visdažādāko gradāciju zīmētāju: atcere, lūgums, dāvinājums, paskaidrojums, atzišanās, atteikšanās koncentrējas vienā veselumā.

Latvijā reģistrēti 8 Knuti.

27. septembris

ĀDOLFS. Nem dzīvi tādu, kāda tā ir. Nesatricināmi lēnprātīgs, miermīlīgs dabas, maigs un labsirdīgs. Ikdienas rūpes māk aizmirst un pret apkārtni nekad neizgāzīs savu īgnumu, ja arī dzīvē kas sametas ne tā, kā gribas. Ir patstāvīgs un izdarīgs. Pacietīgi soļo pret iecerētajam un apņēmīgi realizē vismazāko uzdevumu. Cienīdams citus, kas cieņu pelna, viņš cieni arī sevi.

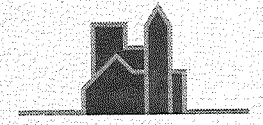
Latvijā reģistrēti 699 Ādolfi.

ILGONIS. Jau kopš bērnības zina, ka dodas pretī kam nopietnam. Raksturīga korekta izturēšanās un priekšzīmīgas manieres. Prāts diktē: Šai dzīvē nevar apmierēt laika plūsmu, tāpēc jāizmanto katrs mirklis. Precīzs un praktisks amatnieks. Labprāt pakļaujas sievietei un necenšas tai izslīdēt no rokām.

Latvijā reģistrēti 987 Ilgoņi.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.
Izmantota G. Treimaņa grāmata «Vārdi un to noslēpumi»

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMI, LĪDZJŪTĪBAS

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
**VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI**
IZSOLE

Valsts akciju sabiedrība «Valsts nekustamie īpašumi» (reģistrācijas nr. 40003294758) 2009. gada 19. novembrī Rīgā, Valņu ielā 28, rīko *atkārtotu* valsts nekustamā īpašuma atklātu mutisku izsoli ar augšup ejošu soli:

Preiļu novada Preiļos, Daugavpils ielā 2A (kadastra numurs 7601 006 0417) zemesgabala ar kopējo platību 113 m², mutisku izsoli par sākuma cenu **Ls 330**, izsoles laiks pulksten 15.00.

Personām, kuras vēlas piedalīties izsolē, jāiemaksā drošības nauda 10% no izsoles sākuma cenas un reģistrācijas maksa Ls 100 AS «SEB Banka» Rīdzenes filiāles kontā nr. LV22UNLA0002200609436.

Par nosolīto objektu jānorēķinās divu nedēļu laikā, maksājumu veicot pilnā apmērā latos. Iepazīties ar izsoles noteikumiem, reģistrēties izsolei, kā arī saskaņot objekta apskates laiku var Valsts akciju sabiedrībā «Valsts nekustamie īpašumi» Rīgā, Valņu ielā 28, 312. kabinetā, darbdienās no pulksten 9.00 līdz 17.00.
Tālrunis uzzinām 67024614, 67024659.

Pēdējā dalībnieku reģistrācijas diena izsolei ir 2009. gada 17. novembris līdz pulksten 16.00.

Visām personām, kurām uz objektu ir tiesības, kas nepieļauj tā pārdošanu izsolē, jāpieteic savas prasības tiesā līdz izsoles dienai.
<http://www.vni.lv>

SIA «SENLEJAS» iepērk jaunlopus, liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 65033720.

Sertificēta kautuve
AS «RUKS Cēsu gaļas kombināts» iepērk jaunlopus, liellopus un sivēnmātes.
Tālr. 29172343, 64107881, 26185703.

SIA «ASTA2008» visu laiku iepērk piena telus par labākajām cenām.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26253977.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas. Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219, 64871804.

DZIĻURBUMI.
Tālr. 26526049.

SIA «Baltik - Calves» uzpērk piena telus.
Samaksa tūlītēja, skaidrā naudā.
Tālr. 26344173.

Pārdod sazagātu bērza malku ar piegādi Preiļos un Preiļu rajonā.
Tālr. 22079169.

Pārdod

sivēnu Sutru pag., Promos, V.Kļavinska. Tālr. 65300316, 29793482;
BMW 525 (2002. g. izl., 2,5 TDI, nobraukums - 118000 km). T.26528035;
FORD FIESTA (TA, lāti, ekonomiska). T.29690324;
FORD SIERRA (1988. g. izl., TA, normālā tehniskā stāvoklī, Ls 150). T.22418305;
GOLF 2 (jauna TA, 1988. g. izl., 1,6, benzīns). T.28304344;
HONDA ACCORD (1986. g. izl., darba kārtībā). T.26152958;
MERCEDES BENZ 609 (kravas furgons - 3,5 t). T.29176958;

Otrdien, 22. septembrī, pārdos jaunputnus, gaiļus 4-6 mēn. un labas dējējvistas «Leghorn» šķirnes. Zosīenus, paipalas un paipalu olas pēc pasūtījuma. Tālr. 29142247. Silajānos 8.00, Riebiņos 8.15, Preiļos 8.30, Pieniņos 9.15, Stabulniekos 9.30, Galēnos 9.40, Polkoronā 9.50, Smelteros 10.05, Anspokos 10.20, Prikuļos 10.30, Rudzātos 10.45, Turkos 11.00, Jaunsilavā 11.20, Līvānos 11.30, Rožupē 12.10, Vanagos 12.35, Mačanos 12.45, Vecvārkavā 13.00, Vārkavā 13.20, Pilišķos 13.35, Pelēčos 13.50, Ārdavā 14.05, Aizkalnē 14.20, Kastīrē 14.35, Aglonas stacijā 14.45, Aglonā 15.00, Jaunaglonā 15.15.

NISSAN TERANO (1991. g. izl., 3,0, benzīns, TA, M+S riepas, labā stāvoklī). T.29447261;
OPEL VECTRA (1994. g. izl., 1,8, benzīns, tumši zaļā krāsā). T.28750588;
SUZUKI GSX R750 (2000. g. izl.), SUZUKI GSX R750 (1999. g. izl.). T.26465677;
TOYOTA YARIS (2002. g. izl., 1,3, 5 durvju, teicamā stāvoklī, steidzami). T.26483855;
VW PASSAT (1,8, benzīns, 1994. g. izl., baltā krāsā, jauna ritošā daļa, Ls 1050). T.28858210.

*Dvēsele, kas bagātīgi svētī
citus, taps stiprināta,
Un, kas bagātīgi veldzē citus,
kļūs arī pats veldzēts.*
(Sak 11,25)

Sirsniņi sveicam mūsu
cienijamo dekānu
ALEKSANDRU MADELĀNU
60 gadu priesterības jubilejā!
Lai Dievs svētī un palīdz
kalpot Baznīcai un cilvēkiem,
labu veselību,
možumu un prieku!
Arendoles Dievmātes
katolu draudze

*Dieva godam, Dievmātei par prieku
Ziedu liesmās altāri kad mirdz,
Svētā apredzībā Jēzus sevi ziedo
Caur jums, Priesteri, kam stipra*
sirds.

Bagātīgas Dieva žēlastības un
Aglonas Dievmātes svētību
Daugavpils dekānam
ALEKSANDRAM MADELĀNAM
60 priesterības gadu jubilejā!
Paldies par padomu un
zināšanām garīgā pielikuma
«Cerība» veidošanā!
Laikraksta «Novadnieks» redakcija

SIA «Dižmežs» Jēkabpili pērk bērza, melnalkšņa un baltalkšņa taru diametrā no 12 cm.
Cena Jēkabpili 16 Ls/m³,
cena mežā 14 Ls/m³.
Tūlītēja samaksa.
Tālr. 29397979.

Pārdod visa veida metāla jumta segumus, sākot no 2 Ls/m², noteksisēmās un metāla konstrukcijas. Piegāde. Garantija.
Tālr. 26360938.

Dziednieks VLADIMIRS DOVGAĻOVS (aplicība 0307, licence nr. 8) pieņems Preiļos 23. septembrī. Uzziņas pa tālr. 65624394.

Izīrē

2-istabu dzīvokli Preiļos par komunālajiem maksājumiem. Tālr. 26565225.

Dažādi

Piedāvā darbu meistaram, kas var izskalot centrālās apkures sistēmu. Preiļos, Kosmonautu ielā 11. Tālr. 65321535.
Atrasts mobilais telefons. Īpašnieku lūdz zvanīt uz tālr. 29433742.

STIGA RM

Pērk īpašumus ar mežu.
Tālr. 28660202.

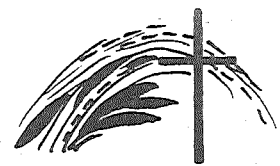
Kvalificēti strādnieki veic dziļurbumus un aku uzstādīšanas.
Tālr. 22030551 (Jānis).

✓ PVC logi ar 30% atlaidi.
✓ Ārduvis no Ls 119.
Preiļos, Līvānos.
Tālr. 65321411, mob. 28673992.

Aku (artēzisko) urbšana, ģeoloģiskā izpēte. Dokumentu noformēšana.
Tālr. 29142220, 29228008.

Pērk cirmsas un apaļkokus pie ceļa. Korekta uzmērīšana un samaksa. Sniedz meža pievešanas pakalpojumus.
Tālr. 20377850.

SIA «Kantinieku bekons» PĀRDOD SIVĒNUS.
Tālr. 64640629.

Grūti rast mierinājuma vārdus,
Lai labāk runā klusumā sirds,
Nolīstot asaru rasai pār ziediem,
Kas atvadu bridī silda un mirdz.
**Esam kopā ar Ritu Surgunti,
MĀMIŅU aizvadot mūžībā.**
Preiļu novada vakarskolas kolektīvs

Dusi saldi, māmuliņ,
Mūža miegs lai tev ir salds,
Auklēs tevī rasas rīti,
Ziedi klās un sniedzīņš balts.
**Visskumjākajā dzīves bridī
dalām sāpju smagumu un
izsakām līdzjūtību
Marijai Zukulei ar ģimeni, no
MĀMIŅAS uz mūžu atvadoties.**
Aglonas internatīvidusskolas kolektīvs

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (18. — 24. septembris)

✓ Līdz piektdienas, 18. septembra, pēcpusdienai vēl ir *augļu dienas*, kā arī laiks izrakt gladiolas. Ja sākas salnas, izrok dālijas un kannas, bet, ja dažu šķirņu vinogas vēl nav isti gatavas, tad šos vinogulājus pirms gaidāmās salnas nomiglo ar baldriāna ziedu sulu. Uz diviem litriem ūdens jāņem tikai 1 – 2 ml sulas.
✓ Svētdien, 20. septembrī, iestājas *sakņu dienu* laiks, kas ilgs līdz pirmdienas vakaram. Tieši svētdien var izrakt diž-

dadžu, ālantes, tauksaknes, lielo skābeņu saknes. Attiecīgā veidā, laikā un vajadzībā lietojot, tās noderēs veselības uzlabošanai.
✓ Pirmdien, 21. septembrī, pilnā sparā var rakt kartupeļus. Labs laiks ziemas ķiploku stādīšanai, bet to var atlikt arī uz vēlāku laiku.
✓ Otrdien, 22. septembrī, — *ziedu diena*. Stāda sipolpuķes. Pēdējais laiks stādīšanai ir lilijām, hiacintēm, narcisēm, bet, ja tulpes iestādīt nepaspēj, tās labi ieaugs,

stādītas arī oktobra *ziedu dienās*. Novembrī gan var būt problēmas. Kaut gan liellepuķu audzētāji ir riskējuši un stādījuši arī daļēji sasalušā zemē līdz pat Ziemassvētkiem, ieteikt gan to nevar, jo audi var nepaspēt līdz salam labi iesakņoties un tāpēc izsald.
✓ Trešdien, 23. septembrī, uz divarpus dienām iestājas *lapu dienas*. Tāpēc nedēļas vidū var vākt kāpostus. Tāpat rabarberus apliek ar daļēji satrudējušiem

kūtsmēsliem. Aprokot augļu kociņus, apdobēs iestrādā kompostu vai kūtsmēslus. Ķiršiem un plūmēm vēl papildus iestrādā augsne pelnus, kas ir noderīgi arī rožu labākai pārziemošanai. Ja ir laiks un pacietība, ziemei var sagatavot ļoti veselīgās mežrozīšu ogas un arī parasto bārbeļu odziņas. Tautas dziedniecībā plaši lieto arī bārbeļu sakņu un stumbru mizas.
Izmantota «Sejas un Ražas Avīze 2009»